

Załącznik
do Uchwały Nr LII/674/14
Rady Miejskiej w Pabianicach
z dnia 30 stycznia 2014 roku.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
DLA MIASTA PABIANIC NA LATA 2014-2020**

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	4
II.	PODSTAWA PRAWNA	5
III.	KORELACJA STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI IDENTYFIKUJĄCYMI PROBLEMY SPOŁECZNE	8
IV.	DIAGNOZA	9
	1. Charakterystyka	9
	2. Kultura	10
	3. Oświata	11
	4. Ludność	12
	5. Rynek pracy	14
	6. Bezrobocie	16
	7. Straż Miejska	18
	8. Pomoc Społeczna	20
	8.1. Miejskie Centrum Pomocy Społecznej	20
	8.1.1. Ośrodek Profilaktyki i Integracji Społecznej	22
	8.1.1.1. Ośrodek Pomocy Osobom Uzależnionym	22
	8.1.1.1.1. Punkt Konsultacyjny ds. Narkomanii, HIV i AIDS	22
	8.1.1.1.2. Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	23
	8.1.1.1.3. Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	23
	8.1.1.1.3.1. Pomarańczowa Linia	23
	8.1.1.2. Ośrodek Edukacji Uzupełniającej	23
	8.1.1.2.1. Pracownia Profilaktyki Środowiskowej	23
	8.1.1.2.2. Świetlica Internetowa „Kuznia Pod Lwem”	24
	8.1.1.2.3. Program Socjoterapeutyczny „TRATWA”	24
	8.1.1.3. Klub Integracji Społecznej	24
	8.1.1.3.1. Centrum Wolontariatu	26
	8.1.2. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	26
	8.1.3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	27
	8.1.4. Warsztaty Terapii Zajęciowej	27
	8.1.5. Dzienny Ośrodek Adaptacyjny dla Osób Niepełnosprawnych	28
	8.2. Dom Pomocy Społecznej	28
	8.3. Środowiskowy Dom Samopomocy	31
	9. Organizacje pozarządowe	32
	9.1. Towarzystwo Pomocy im. Świętego Brata Alberta Koło Pabianice	32
	9.2. Stowarzyszenie Abstynentów „GRANICA”	35
	9.3. Stowarzyszenie Ośrodek Kultury Chrześcijańskiej ”ORATORIUM”	35
	9.4. Oddział Rejonowy PCK w Pabianicach	36
	10. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	38
	11. Wydział Spraw Lokalowych Urzędu Miejskiego w Pabianicach	40
	12. Wydział Spraw Społecznych i Gospodarczych Urzędu Miejskiego w Pabianicach ...	41
V.	BADANIE ANKIETOWE DOTYCZĄCE LOKALNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH PRZEPROWADZONE W 2012 ROKU	43
VI.	BADANIE ANKIETOWE DOTYCZĄCE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA	49

	PABIANIC PRZEPROWADZONE W 2013 ROKU	
VII.	CELE STRATEGII	57
	1. Misja Strategii	57
	2. Cel generalny	57
	3. Cele strategiczne	57
VIII.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	75
IX.	KOORDYNATOR	75
X.	MONITORING I EWALUACJA	75
XI.	PODSUMOWANIE	76
XII.	SPIS TABEL I RYCIN	77

I. WSTĘP

Głównym celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne siły, uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Własne siły i możliwości oznaczają nie tylko osobiste umiejętności jednostki, ale także możliwości bliższej i dalszej rodziny, sąsiadów, znajomych oraz szerszej społeczności lokalnej. Tak rozumiana pomoc społeczna z jednej strony daje szerokie możliwości działania, z drugiej jednak – w trudnych warunkach społeczno-gospodarczych, może te możliwości ograniczać. Choć każde społeczeństwo winno budować sieć zabezpieczenia socjalnego, to jednak koszt tego systemu zdecydowanie przekracza możliwości finansowe państwa.

Pod wpływem przeobrażeń ekonomiczno-społecznych polityka społeczna w Polsce ulega przekształcaniu – od modelu typowo opiekuńczego, z rozbudowanym bezpieczeństwem socjalnym, do modelu pośredniego, wzmacniającego indywidualną aktywność każdego człowieka i jego odpowiedzialność za swój los. W rozwiązywaniu problemów społecznych najbardziej efektywna więc, w perspektywie lat, jest nauka niezbędnych umiejętności radzenia sobie z problemami. I to ta metoda będzie podstawą realizacji celów strategicznych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Pabianic przedstawia diagnozę rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej, określa problemy, formułuje cele i zawiera opis strategii umożliwiającej zrównoważony rozwój wszystkim mieszkańcom miasta oraz zapobieganie wykluczeniu i marginalizacji grup społecznych. Szacuje spodziewane efekty planowanych działań i ich wpływ na przebieg procesów rozwojowych oraz wskazuje kierunki zaangażowania środków własnych gminy i funduszy zewnętrznych.

II. PODSTAWA PRAWNA

Konieczność uchwalenia strategii rozwiązywania problemów społecznych przez samorząd terytorialny reguluje wprost ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz.182). Określa ona warunki prawne, organizację systemu pomocy społecznej, zadania i rodzaje świadczeń oraz zasady i tryb ich udzielania. Zgodnie z art. 16b ww. ustawy gmina opracowuje strategię rozwiązywania problemów społecznych. Strategia zawiera w szczególności: diagnozę sytuacji społecznej, prognozę zmian w zakresie objętym strategią, cele strategiczne projektowanych zmian, kierunki niezbędnych działań, sposób realizacji strategii oraz jej ramy finansowe i wskaźniki realizacji działań. W odniesieniu do gminy w art. 17 ust 1 ww. ustawy zapisano: *„do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”*

Istotne znaczenie mają również inne akty prawne, należy do nich zaliczyć między innymi:

- 1. ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych** regulującą nowy system poza ubezpieczeniowych świadczeń społecznych, finansowanych w całości ze środków budżetu państwa – ustawa ta wprowadza tylko jeden zasiłek rodzinny wraz z dodatkami;
- 2. ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym**, która stwarza szansę na powrót do społeczeństwa osobom, które z różnych powodów znalazły się na marginesie życia społecznego;
- 3. ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego**, której celem jest w szczególności promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym, zapewnienie osobom z ww. zaburzeniami wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki oraz kształtowanie wobec tych osób właściwych postaw społecznych;
- 4. ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie** regulującą prowadzenie działalności pożytku publicznego, uzyskiwanie statusu organizacji pożytku publicznego i nadzór nad prowadzeniem tego typu działalności;
- 5. ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi** – większość kompetencji i środków finansowych jest zlokalizowana na

- poziomie samorządów gmin, które na mocy ustawy zostały uprawnione do rozwiązywania problemów alkoholowych w społeczności;
6. **ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej**, która nakłada nowe obowiązki na administrację publiczną – w myśl ww. ustawy obowiązkiem gminy jest zapewnienie wsparcia rodzinie z trudnościami w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wspieranie rodziny może być prowadzone w formie: a) pracy z rodziną, tj. konsultacje, poradnictwo specjalistyczne, terapia, mediacje, usługi opiekuńcze, pomoc prawna, a także pomoc ze strony asystenta rodziny, b) pomocy w opiece i wychowywaniu dzieci poprzez placówkę wsparcia dziennego oraz rodzinę wspierającą;
 7. **ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii** określa zasady i tryb postępowania w zakresie przeciwdziałania narkomani, zadania i uprawnienia organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego oraz innych podmiotów w zakresie przeciwdziałania naruszeniom prawa dotyczącego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii;
 8. **ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych**, która określa zakres działań podejmowanych na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych;
 9. **ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy** – ustawa określa zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Zadania państwa w ww. zakresie są realizowane przez instytucje rynku pracy działające w celu: pełnego i produktywnego zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich, osiągnięcia wysokiej jakości pracy i wzmocnienia integracji oraz solidarności społecznej;
 10. **ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie** – celem zapisów ustawy jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań, polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie. Ustawa określa: zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych

przemocą w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;

11. ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, która określa: warunki udzielania i zakres świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zasady i tryb finansowania świadczeń, zadania władz publicznych w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń, zasady powszechnego, obowiązkowego i dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego.

III. KORELACJA STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI TYFIKUJĄCYMI PROBLEMY SPOŁECZNE.

IDEN-

Określenie priorytetowych kierunków i działań realizowanych w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Pabianic na lata 2014-2020 jest kompatybilne z głównymi założeniami dokumentów obowiązujących na terenie Unii Europejskiej i Polski, które wpływają na politykę społeczną i decydują o kształcie przedsięwzięć realizowanych w jej poszczególnych obszarach.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Pabianic jest spójna z następującymi dokumentami:

Poziom europejski

- Strategia Lizbońska,
- Europejska Strategia Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu,
- Europejska Strategia Zatrudnienia.

Poziom krajowy

- Strategia Polityki Społecznej,
- Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego,
- Narodowa Strategia Spójności,
- Strategia Rozwoju Kraju,
- Krajowa Strategii Zatrudnienia,
- Strategia Państwa Dla Młodzieży,
- Narodowy Planu Działań na Rzecz Dzieci „Polska dla Dzieci”,
- Strategia Rozwoju Edukacji,
- Strategia Rozwoju Ochrony Zdrowia,
- Narodowy Program Zdrowia,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomani,
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

IV. DIAGNOZA

1. CHARAKTERYSTYKA

Miasto Pabianice położone jest w centrum województwa łódzkiego, w aglomeracji łódzkiej. Pabianice zajmują 33 km² powierzchni i liczą niecałe 69 tysięcy mieszkańców. Miasto jest stolicą powiatu, który stanowi część regionu łódzkiego, położonego na zachodnim krańcu Wyżyny Łódzkiej. Przez Pabianice przepływają dwie rzeczki – dopływy Neru – Pabianka i Dobrzyńska. Większość terenu położona jest od 150 do 200 m n.p.m. i wchodzi w obszar wielkiego płata wysoczyznowego, swoistego pomostu między strefą wyżynną Polski południowej i terenów nizinnych na północy kraju. Przez miasto biegną drogi krajowe w kierunku Wrocławia, Poznania i Warszawy. Na wschód biegnie trasa szybkiego ruchu łącząca Łódź i Katowice (tranzyt na Warszawę i Gdańsk). Około 10 km od Pabianic znajduje się międzynarodowy port lotniczy na Lublinku. Także linie – kolejowa i autobusowa umożliwiają łatwe dotarcie do większości miast polskich (bezpośrednio lub z przesiadką w Łodzi), zapewniając również komunikację międzynarodową.

W Pabianicach znajduje się zdecydowana większość instytucji i urzędów obsługujących mieszkańców powiatu, także tu mieszka ich zdecydowana większość (ponad 60%). Wielkim atutem Pabianic jest położenie geograficzne. Usytuowanie w centrum kraju w pobliżu wielkiej aglomeracji łódzkiej, w znacznym stopniu wpłynęło na rozwój oraz charakter miasta.

Miasto Pabianice ma charakter przemysłowy. Przejście z gospodarki centralnie planowanej do gospodarki wolnorynkowej spowodowało, że wiele zakładów przemysłowych w Pabianicach podupadło, a liczne przedsiębiorstwa zlikwidowano. Pomimo upadku wielu zakładów przemysłowych, nadal dominuje przemysł lekki. Jednak ważne miejsce w strukturze gałęziowej zajmują: przemysł chemiczny (zakłady farmaceutyczne), spożywczy (zakłady mięsne) oraz elektromaszynowy (fabryka żarówek).

2. KULTURA

Działalność kulturalna w Pabianicach przejawia się głównie w ochronie dziedzictwa kulturowego, czytelnictwie, działalności domów kultury, stowarzyszeń, szkół, rozrywce (m. in. kluby, puby, kino, kawiarenki internetowe, wypożyczalnie filmów) oraz aktywności indywidualnych twórców kultury (literatów, plastyków, muzyków, fotografików, regionalistów).

Sieć instytucji kultury obejmuje placówki:

- *miejskie* – Miejski Ośrodek Kultury, Muzeum Miasta Pabianic, Miejska Biblioteka Publiczna,
- *powiatowe* – Młodzieżowy Dom Kultury,
- *wojewódzkie* – Biblioteka Pedagogiczna im. T. Kotarbińskiego,
- *spółdzielcze* – Spółdzielczy Dom Kultury PSM, Osiedlowy Dom Kultury PSM, Środowiskowy Klub Kultury „Barak”,
- *kościelne* – Ośrodek Kultury Chrześcijańskiej „Oratorium”.

Na szczególną uwagę zasługuje Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia, która pełni także rolę swoistego ośrodka kultury. Działalność kulturalna uległa zróżnicowaniu, jest uprawiana i odbierana środowiskowo. Duża dynamika charakteryzuje środowisko tzw. „trzeciego wieku”. Emeryci tworzą zespoły śpiewacze, teatralne, organizują własne imprezy kulturalne. To oni byli inicjatorami wielu edycji Festiwalu Pieśni Chóralnej im. K. Prosnaka i Festiwalu Pieśni Chóralnej Oręza Polskiego. Ale nie małą aktywność wykazują także przedszkola, organizując przeglądy twórczości dziecięcej, które przyciągają całe rodziny. Swoją obecność zaznaczają harcerze – wytrawni organizatorzy czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Od kilku lat, w październiku, parafia ewangelicko-augsburska organizuje wspólnie z Urzędem Miejskim w Pabianicach Międzynarodowy Festiwal „*Muzyka Świata w Pabianicach*” goszcząc instrumentalistów i wokalistów z różnych rejonów Polski i świata m.in. z Francji, Holandii, Wielkiej Brytanii, Korei, Słowacji, Rosji, Ukrainy, Gruzji, Grecji.

3. OŚWIATA

Na terenie Pabianic sieć placówek oświatowych jest zróżnicowana, od przedszkoli po uczelnię wyższą, od placówek publicznych po placówki prywatne. Działają szkoły podstawowe ponadgimnazjalne, licea ogólnokształcące i zespoły szkół. Występuje również szkolnictwo specjalne. Miasto Pabianice jest organem prowadzącym dla 12 przedszkoli, 8 szkół podstawowych i 3 gimnazjów.

Jednym z najważniejszych zadań lokalnego samorządu jest dbałość o prawidłową organizację pracy placówek oświatowych i zapewnienie niezbędnych środków finansowych dla ich prawidłowego funkcjonowania. Zadania oświatowe są realizowane ze środków budżetu państwa, przekazywanych w postaci subwencji oświatowej oraz środków własnych gminy.

W Pabianicach funkcjonują również placówki dostępne dla dzieci niepełnosprawnych. W Przedszkolach Miejskich Nr 11 i 16 znajdują się oddziały integracyjne, a w Przedszkolu Miejskim Nr 16 dodatkowo oddziały specjalne. Placówki te są przystosowane dla potrzeb dzieci niepełnosprawnych.

Po opuszczeniu przedszkoli dzieci niepełnosprawne mogą kontynuować naukę w Szkole Podstawowej Nr 9, gdzie wykonano podjazdy dla wózków inwalidzkich, dostosowano wejścia, sanitariaty, szatnie oraz zamontowano windę. Również w Szkołach Podstawowych Nr 8 i 1 uruchomiono oddziały integracyjne.

Niepełnosprawnym absolwentom szkół podstawowych udostępniłmy Gimnazjum Nr 3 z oddziałami integracyjnymi, gdzie wykonano niezbędne podjazdy oraz przystosowano dla dzieci niepełnosprawnych trzy pracownie wraz z zapleciami oraz sanitariat.

4. LUDNOŚĆ

Na dzień 31.12.2012 r. Miasto Pabianice liczyło 68.321 mieszkańców, w tym: 36.882 kobiet i 31.439 mężczyzn. Liczba mieszkańców miasta od lat wykazuje tendencję spadkową, co jest spowodowane m.in. procesem starzenia się populacji.

Tab. 1. Liczba mieszkańców Pabianic w latach 2001-2011.

Rok	Ogółem	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny
2001	73110	13876	46510	12724
2002	72444	13173	46480	12791
2003	71920	12728	46354	12838
2004	71313	12235	46215	12863
2005	70743	11820	45955	12968
2006	70275	11468	45467	13340
2007	69842	11231	44993	13618
2008	69470	11078	44501	13891
2009	69018	10837	44131	14050
2010	69303	10701	44073	14529
2011	68922	10546	43411	14965

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na przełomie ostatnich dziesięciu lat liczba mieszkańców Pabianic spadła o ponad 5%. Dynamicznie zmienia się ich struktura wiekowa – od 2001 r. liczba dzieci i młodzieży w wieku przedprodukcyjnym (do 18 roku życia) spadła o 24%. O ponad 15% zwiększyła się liczba osób w wieku poprodukcyjnym – obecnie w mieście żyje niemal 15 tys. takich osób. Zmniejszenie się liczby dzieci i młodzieży przy jednoczesnym wzroście udziału ludności w wieku poprodukcyjnym oznacza, że społeczeństwo w mieście zaczyna się „starzeć”. Spadek liczby mieszkańców w głównej mierze spowodowany jest przemianami w procesach demograficznych, a przede wszystkim głębokiej depresji urodzeniowej w latach 90. XX wieku oraz na początku tego stulecia.

Tab. 2. Struktura demograficzna mieszkańców Pabianic w latach 2006-2012.

Rok	Małżeństwa	Rozwody	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
2006	438	201	644	1024	-380
2007	472	199	702	1044	-342
2008	576	189	661	1116	-455
2009	477	209	659	1121	-462
2010	482	213	704	1133	-429
2011	401	205	768	1109	-341
2012	401	238	732	1104	-372

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Stanu Cywilnego w Pabianicach.

Przyrost naturalny w Pabianicach w latach 2006-2012 uległ nieznacznym wahaniom. Jednakże na przestrzeni ostatnich lat wyraźnie widać tendencję malejącą. Wartość przyrostu naturalnego na przełomie lat 2009-2012 spadła o 20% (tab. 2).

W ogólnej liczbie mieszkańców kobiety stanowią 54% populacji, natomiast mężczyźni stanowią 46% populacji. Na 100 mężczyzn przypada 117 kobiet. Struktura ludności na przełomie siedmiu lat pokazuje, że liczba kobiet spada wolniej niż mężczyzn. Szczególnie jest to widoczne na przełomie lat 2006-2007 r. gdzie liczba zgonów mężczyzn była wyższa od kobiet o 29% (tab. 3).

Tab. 3. Ludność Pabianic w latach 2001-2011.

Rok	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
2001	73110	39351	33759
2002	72444	39002	33442
2003	71920	38740	33180
2004	71313	38406	32907
2005	70743	38145	32598
2006	70275	37902	32373
2007	69842	37687	32155
2008	69470	37556	31914
2009	69018	37264	31754

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

dla Miasta Pabianic na lata 2014-2020

2010	69303	37368	31935
2011	68922	37215	31707

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

5. RYNEK PRACY

Rynek pracy w Pabianicach jest silnie skorelowany ze strukturą lokalnych przedsiębiorstw. Istotny wpływ na zatrudnienie ma bliskość metropolitalna Łodzi, w której wielu pabianiczian znajduje pracę. Jednocześnie podmioty funkcjonujące w Pabianicach dostarczają również miejsc pracy mieszkańcom okolicznych gmin.

W 2012 roku, zgodnie z rejestrem REGON, w Pabianicach swoją siedzibę miało 6.795 podmiotów gospodarki narodowej. Zdecydowaną większość (97,6%) stanowiły prywatne firmy, wśród których dominowały mikroprzedsiębiorstwa – podmioty zatrudniające do 9 pracowników (94,7%).

Przeważającymi rodzajami działalności są handel hurtowy i detaliczny oraz przetwórstwo przemysłowe. Do połowy lat 90. XX wieku w mieście, podobnie jak i w okolicznych miejscowościach, dominował przemysł włókienniczy. W ostatnich latach obserwowany jest dynamiczny rozwój branży farmaceutycznej i elektrotechnicznej (m.in. Aflofarm Farmacja Polska Sp. z o.o. i Polfa S.A. – Grupa Adamed – leki, suplementy diety, wyroby medyczne i kosmetyki, Philips Lighting Poland Oddział Pabianice – producent żarówek). Ponadto na terenie miasta funkcjonują zakłady z branż: maszynowo-narzędziowej, odzieżowej, spożywczej, meblarskiej, papierniczej, przetwórstwa tworzyw sztucznych, poligraficznej. W Pabianicach znajduje się siedziba PA-CO-BANKU oraz oddziały i filie licznych ogólnopolskich banków, a także działalność prowadzą przedsiębiorstwa budowlano-montażowe i transportowe.

Tab. 4. Podmioty gospodarki narodowej w Pabianicach wg sekcji PKD 2007 w końcu 2012 r.

Sekcja PKD 2007	Liczba jednostek	Udział w ogółem (%)
Sekcja G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1921	28,3
Sekcja C – przetwórstwo przemysłowe	1079	15,9
Sekcja F – budownictwo	666	9,8
Sekcja M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	523	7,7
Sekcja H – transport i gospodarka magazynowa	431	6,3
Sekcja S i T – pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	402	5,9
Sekcja Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna	380	5,6
Sekcja K – działalność finansowa i ubezpieczeniowa	266	3,9
Sekcja L – działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	231	3,4

Sekcja P – edukacja	229	3,4
Sekcja I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	169	2,5
Sekcja N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	150	2,2
Sekcja J – informacja i komunikacja	148	2,2
Sekcja R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	102	1,5
Pozostałe	98	1,4

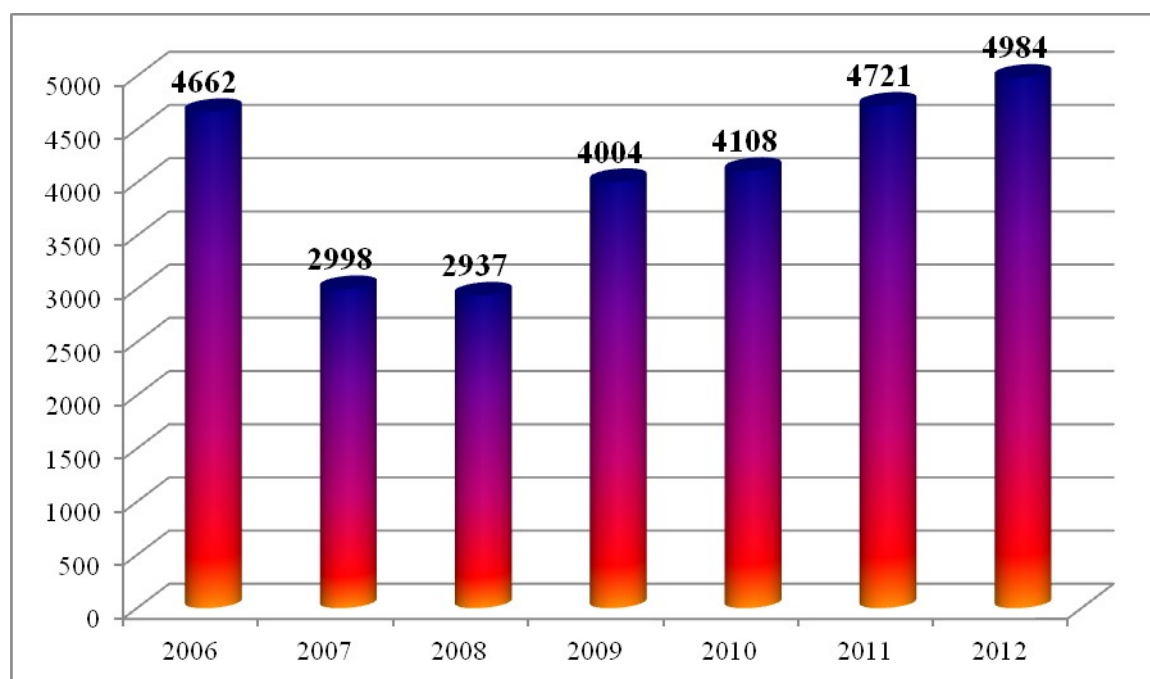
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Przedsiębiorstwa funkcjonujące na terenie miasta często zmieniają formę własności, podlegają reorganizacjom i przebranżowieniu, a to powoduje znaczące zmiany w strukturze i wielkości zatrudnienia, wpływając na brak stabilności lokalnego rynku pracy. Spadek koniunktury obserwowany od 2009 roku i pogorszenie sytuacji ekonomicznej oraz nastrojów wśród przedsiębiorstw spowodowały likwidację wielu miejsc pracy oraz wzrost bezrobocia.

6. BEZROBOCIE

Rynek pracy w Pabianicach zdominowany jest przez problem bezrobocia. Zjawisko to w ostatnich latach nasiliło się, co pokazują statystyki Pabianickiego Urzędu Pracy (ryc. 1.). Systematyczny wzrost liczby mieszkańców miasta pozostających bez pracy obserwowany jest od 2009 roku. Sytuacja ta jest silnie skorelowana ze zmianami, jakie zachodzą na poziomie regionu łódzkiego, jak i kraju. Stopa bezrobocia w powiecie pabianickim w 2012 r. wynosiła 17,4%.

Ryc. 1. Liczba bezrobotnych mieszkańców Pabianic zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pabianicach w latach 2006-2012.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Pabianicach.

Struktura społeczno-demograficzna bezrobotnych pabianiczian jest dość zróżnicowana (tab. 5.). Zdecydowanie największe trudności w podjęciu pracy występują wśród osób z najniższym poziomem wykształcenia (podstawowym i gimnazjalnym) oraz w przypadku osób nieposiadających żadnego konkretnego zawodu – wyuczonego bądź wykonywanego. Takie osoby stanowią blisko 40% bezrobotnych.

Wśród bezrobotnych przeważają nieznacznie mężczyźni stanowiąc 52% ogółu mieszkańców Pabianic zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy. Odsetek kobiet w stosunku do ogółu bezrobotnych jest na relatywnie niskim poziomie. Taka, niewielka w istocie różnica oznacza, że

lokalny rynek pracy jest silnie zróżnicowany i daje szanse na znalezienie pracy osobom obu płci.

Analiza struktury bezrobocia pod kątem wieku wskazuje, że dominującą grupą pozostających bez pracy są osoby w wieku 25-34 lata (stanowiąc 28,4% ogółu). Niemniej jednak największe problemy związane z zatrudnieniem kumulują się wśród młodzieży, głównie absolwentów szkół, którzy nie posiadają żadnej praktyki zawodowej oraz w grupie bezrobotnych, którzy ukończyli 50 rok życia.

Tab. 5. Bezrobotni według wieku, wykształcenia i stażu pracy w 2012 r.

Wyszczególnienie		Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Wiek	18-24	607	341	266
	25-34	1238	598	640
	35-44	1135	519	616
	45-54	1152	549	603
	55-59	655	392	263
	60-64	197	197	-
Wykształcenie	Wyższe	463	163	300
	Policealne i średnie zawodowe	887	414	473
	Średnie ogólnokształcące	631	262	369
	Zasadnicze zawodowe	1346	793	553
	Gimnazjalne i poniżej	1657	964	693
Staż pracy	Do 1 roku	670	337	333
	1-5	1030	549	481
	5-10	775	380	395
	10-20	938	471	467
	20-30	837	429	408
	Powyżej 30 lat	311	204	107
	Bez stażu	423	226	197
Ogółem		4984	2596	2388

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Pabianicach.

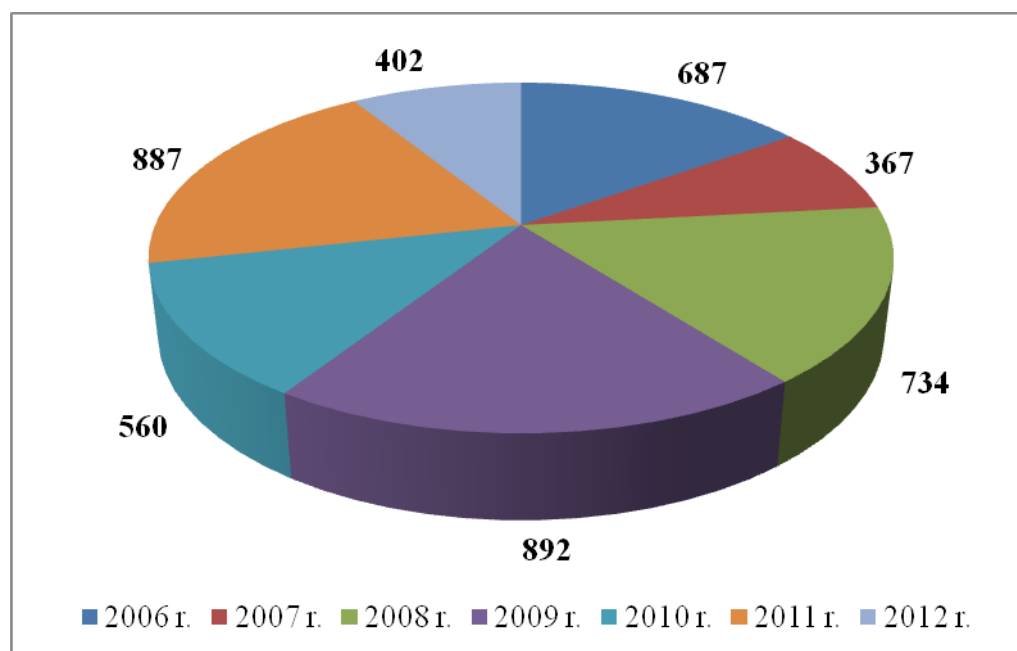
W 2012 roku prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało zaledwie 17% mieszkańców miasta zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pabianicach. Odsetek ten na przestrzeni ostatnich lat systematycznie maleje, co oznacza, że pabianiczanom rzadziej udaje się podjąć stałe zatrudnienie, a podejmowana praca ma coraz częściej charakter sezonowy bądź dorywczy.

Dość istotnym problemem jest również długotrwałe bezrobocie. Wśród pabianiczian pozostających w rejestrach tutejszego urzędu w 2012 roku aż 54,2% miało status osoby długotrwałe bezrobotnej. Zjawisko to generuje szereg różnego rodzaju problemów społecznych, stanowi jedną z przyczyn marginalizacji – nie tylko na rynku pracy, ale także w życiu społecznym.

7. STRAŻ MIEJSKA

Straż Miejska działa w oparciu o ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych, która nakłada na tę formację podstawowy katalog zadań, takich jak ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych. W ramach wykonywania ustawowych zadań w 2012 r. funkcjonariusze interweniowali blisko 402 razy w sprawach dotyczących rodziny, zakłóceń porządku publicznego i osób nieletnich. W porównaniu do 2011 r. oznacza to spadek liczby interwencji o 55% (ryc. 2.).

Ryc. 2. Liczba interwencji dotyczących rodziny, zakłóceń porządku publicznego i osób nieletnich w latach 2006-2012.

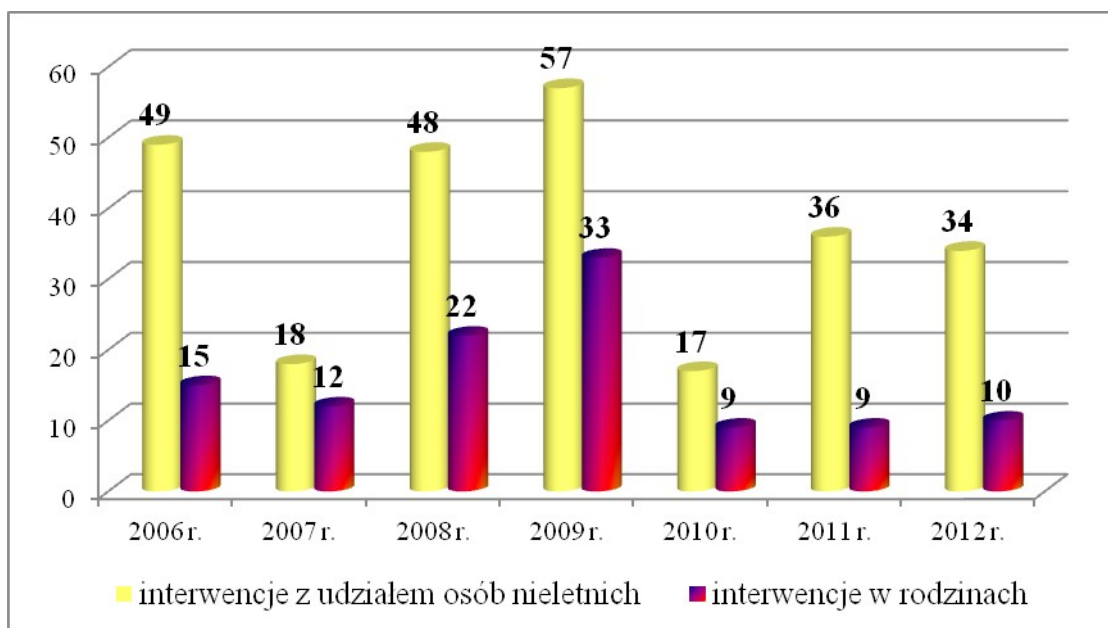
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Straży Miejskiej w Pabianicach

W ramach prowadzonych działań prewencyjnych funkcjonariusze Straży Miejskiej reagowali na wykroczenia związane z zakłócaniem porządku i spokoju publicznego przez osoby nieletnie, gdzie liczba interwencji w 2012 r. w porównaniu z rokiem 2006 spadła o ponad 30%.

Istotne miejsce w działalności Straży Miejskiej zajmują interwencje podejmowane wobec rodzin. Przemoc w rodzinie to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych lub innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące

szkody na ich zdrowiu psychicznym lub fizycznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Z danych otrzymanych od Straży Miejskiej wynika, iż liczba tego typu interwencji na przełomie 6 lat spadła o 33% (ryc. 3.).

Ryc. 3. Liczba interwencji podejmowanych przez Straż Miejską w latach 2006-2012.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Straży Miejskiej w Pabianicach.

8. POMOC SPOŁECZNA

8.1. Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach

Pomoc społeczna umożliwia przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

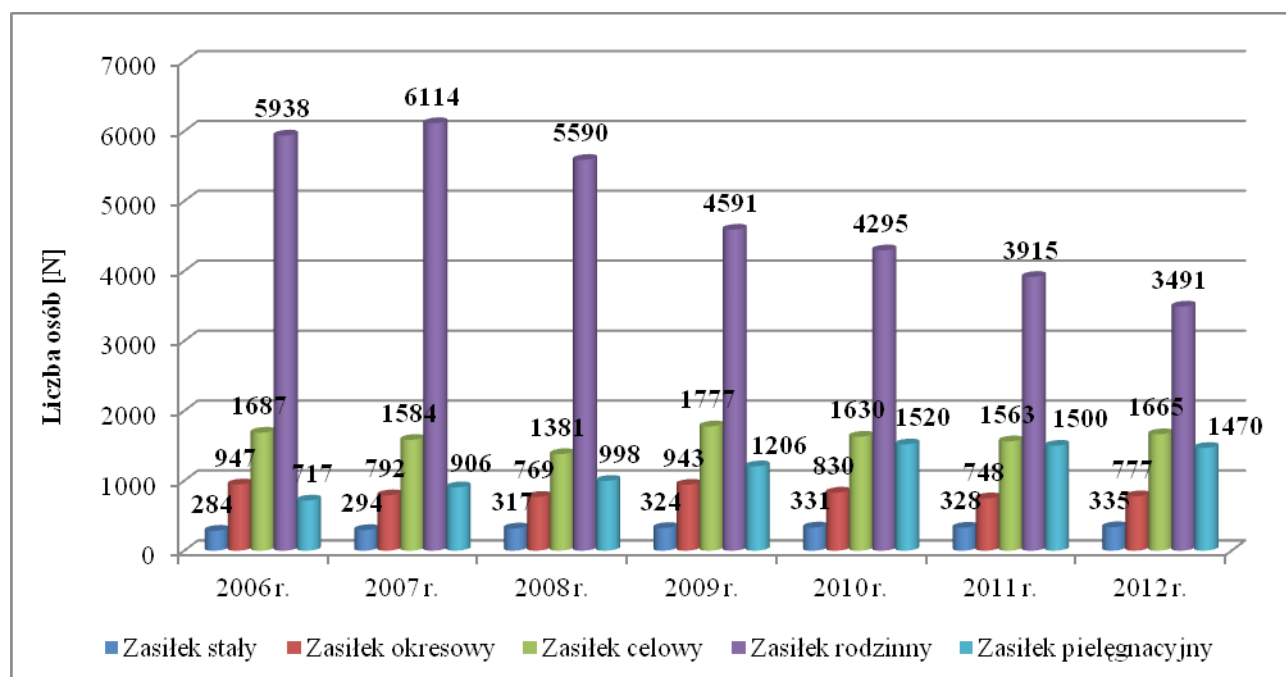
Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach jest jednostką organizacyjną Miasta Pabianic. Centrum realizuje zadania własne i zlecone gminie z zakresu administracji rządowej, dotyczącej pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych.

Najczęstszymi przyczynami kwalifikującymi do pomocy MCPS są: ubóstwo, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, niepełnosprawność, długotrwała choroba. Z pomocy korzystają również osoby z trudnościami w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego. Pomoc może być także przyznana w przypadku uzależnienia, potrzeby ochrony macierzyństwa, sieroctwa.

Środki finansowe na realizację zadań przez Miejskie Centrum Pomocy Społecznej pochodzą z budżetu miasta. Przyznawanie świadczeń finansowych z pomocy społecznej na bieżące potrzeby rodziny jest rozumiane jako wsparcie w prowadzonej pracy socjalnej mającej na celu usamodzielnienie klienta. Uzyskanie pomocy materialnej uzależnione jest od podjęcia współpracy klienta z pracownikiem socjalnym w przezwyciężaniu przyczyn własnej trudnej sytuacji bytowej. W 2012 r. Miejskie Centrum Pomocy Społecznej wypłaciło zasiłki 7.738 osobom na łączną kwotę 10.196.225 zł, w porównaniu do 2006 r. daje zaledwie 2% spadek (ryc. 4.).

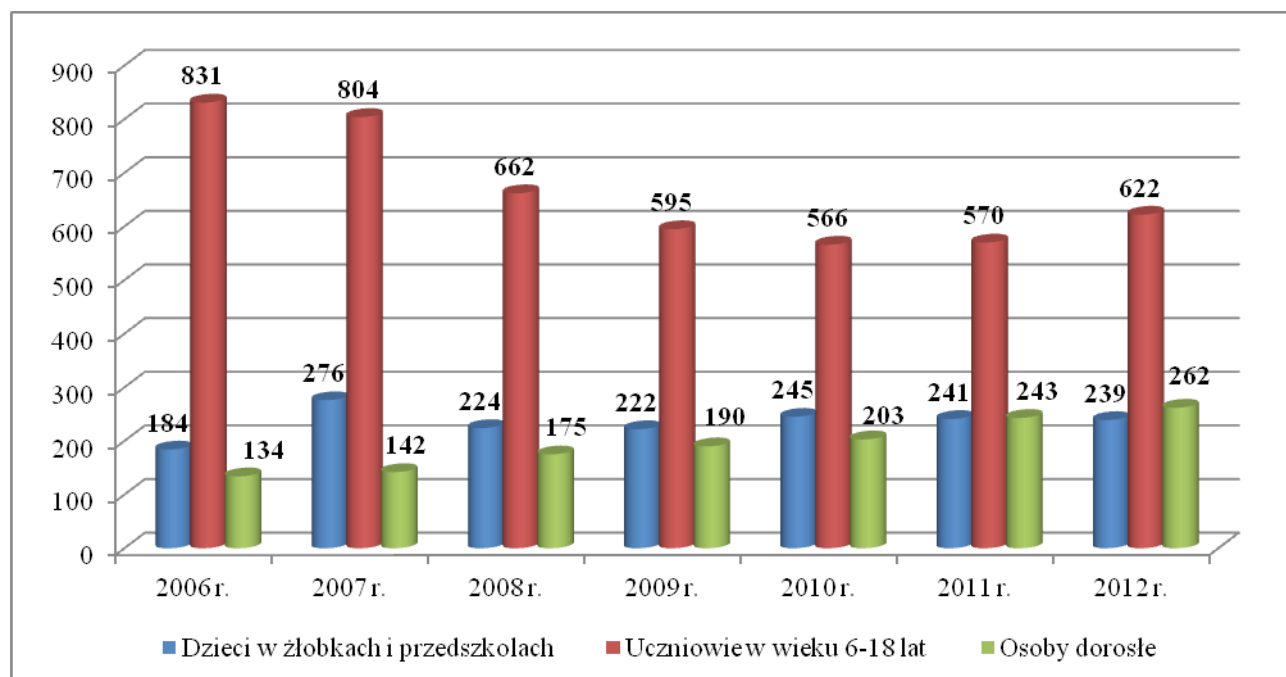
Ważnym elementem wsparcia osób i rodzin w środowisku lokalnym jest przyznawanie posiłków dla dzieci i dorosłych. W 2012 r., na podstawie decyzji administracyjnych, pomocą w formie posiłku objęto 1.123 osoby (ryc. 5.), na kwotę 578.215 zł. Większości tych osób to dzieci w żłobkach, przedszkolach i szkołach. Dzieci objęte tą formą pomocy zazwyczaj pochodziły z rodzin ubogich, niepełnych (samotne rodzicielstwo, wdowieństwo), bądź wielodzietnych, dotkniętych bezrobociem, długotrwałą chorobą i niepełnosprawnością.

Ryc. 4. Zasiłki przyznawane przez Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w latach 2006-2012.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach.

Ryc. 5. Liczba osób objętych pomocą w formie posiłków w latach 2006-2012.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach.

8.1.1. Ośrodek Profilaktyki i Integracji Społecznej

Ośrodek Profilaktyki i Integracji Społecznej od stycznia 2004 r., realizuje swoje zadania w strukturach Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach. Placówka koordynuje i realizuje zadania ujęte w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejskim Programie Przeciwdziałania Narkomanii, Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, oraz Miejskim Programie Wspierania Rodziny. Wspiera działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i realizuje projekt monitorowania problemu narkomanii w Pabianicach.

Główne działania Ośrodka to: zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, udzielanie rodzinom pomocy prawnej i psychologicznej, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz współpraca z innymi instytucjami w zakresie realizacji elementów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Pabianicach.

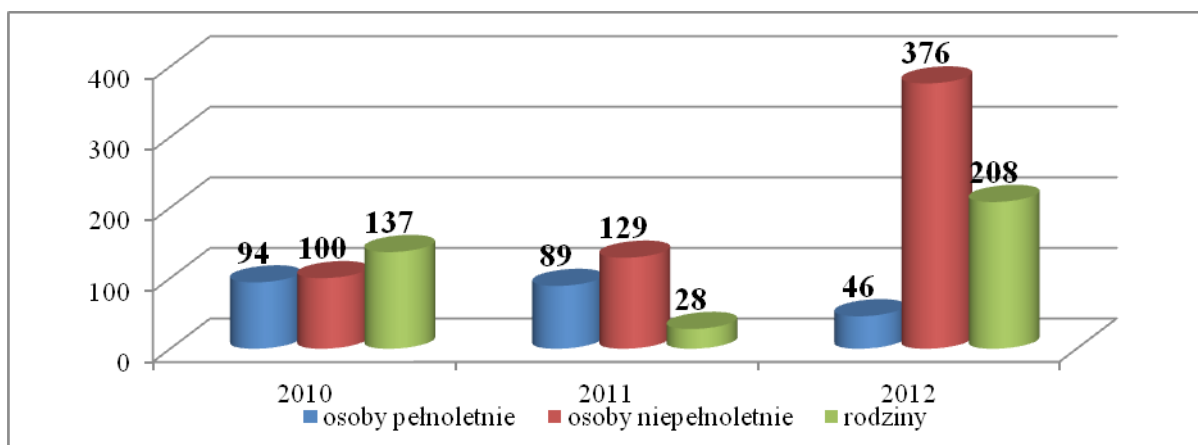
W strukturach Ośrodka Profilaktyki i Integracji Społecznej działa:

8.1.1.1. Ośrodek Pomocy Osobom Uzależnionym

8.1.1.1.1. Punkt Konsultacyjny ds. Narkomanii, HIV i AIDS

Oferta punktu skierowana jest do osób eksperymentujących ze środkami psychoaktywnymi, uzależnionych od nich, ich bliskich jak również do osób, które chcą zasięgnąć specjalistycznych informacji na temat narkomanii, HIV i AIDS (ryc. 6.).

Ryc. 6. Liczba konsultacji udzielonych przez Punkt Konsultacyjny ds. Narkomani, HIV i AIDS w latach 2010-2012.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach.

8.1.1.1.2 Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

W Punkcie Konsultacyjnym prowadzone są konsultacje dla osób doznających przemocy w rodzinie oraz dla osób współuzależnionych. W 2012 roku 98 osób weszło w program ochrony ofiar przed przemocą. Punkt prowadzi działalność konsultacyjno – informacyjną, oferuje konsultacje terapeutyczne, pomaga w wychodzeniu z sytuacji przemocy, udziela porad prawnych i psychologicznych. Prowadzone są grupy edukacyjne dla kobiet współuzależnionych. Pracownicy Punktu realizują procedurę „Niebieskiej Karty” oraz zadania zapisane w Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

8.1.1.1.3 Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Punkt świadczy pomoc osobom z problemem alkoholowym i ich rodzinom. W 2012 roku udzielono konsultacji 1.190 osobom.

W punkcie działa:

- grupa edukacyjna dla osób pijących szkodliwie i nadużywających alkoholu,
- grupa psychoedukacyjna dla osób pijących szkodliwie i uzależnionych od alkoholu utrzymujących abstynencję,
- grupa psychoedukacyjna dla osób uzależnionych od alkoholu, które ukończyły podstawowy program terapeutyczny w placówkach leczenia uzależnień lub program diagnostyczno – edukacyjny klientów Klubu Integracji Społecznej.

8.1.1.1.3.1. Pomarańczowa Linia

Oferta jest skierowana do rodziców, których dzieci piją alkohol jak również do dzieci eksperymentujących z alkoholem. W 2012 roku udzielono 47 konsultacji, w tym dla rodziców (17), indywidualnych z dziećmi (30).

8.1.1.2 Ośrodek Edukacji Uzupelniającej

Prowadzi edukację pozaszkolną dzieci i młodzieży pod kierunkiem wykwalifikowanej kadry pedagogicznej. Odbywają się zajęcia korekcyjno-kompensacyjne oraz różnorodne zajęcia dodatkowe (taniec, teatr, plastyka, zajęcia sportowe). W 2012 r. z działalności ośrodka skorzystało 95 uczniów w tym 45 zostało objętych kontraktem socjalnym.

8.1.1.2.1. Pracownia Profilaktyki Środowiskowej

Pracownia współpracuje w realizacji szkolnych programów profilaktyki problemowej oraz promocji zdrowego stylu życia. Oferta skierowana jest głównie do szkół podstawowych i gimnazjów z terenu miasta. W ofercie pracowni znajduje się program antynikotynowy. Z oferty skorzystało 2.515 osób, w tym uczniowie szkół podstawowych – 1.145, uczniowie szkół gimnazjalnych – 870.

8.1.1.2.2. Świetlica Internetowa „Kuznia pod Lwem”

„Kuznia pod Lwem” to projekt profilaktyki środowiskowej skierowany do dzieci i młodzieży, którego głównym celem jest budowanie młodego społeczeństwa informacyjnego. Program realizowany jest we współpracy z „Fundacją ING Dzieciom”. Ze świetlicy, w godzinach popołudniowych korzystają podopieczni OPiS (średnio 15 dzieci dziennie).

8.1.1.2.3. Program socjoterapeutyczny ‘TRATWA’

Program „Tratwa” świadczy pomoc psychologiczno – pedagogiczną dla dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz ich rodziców w celu wzmocnienia umiejętności wychowawczych. Program realizowany jest poprzez konsultacje indywidualne, prace grupową, imprezy integracyjne i kultywowanie tradycji polskich w gronie rodzinnym. W 2012 r. programem tym zostały objęte 22 osoby. Ponadto udzielono 76 konsultacji indywidualnych z dziećmi i z rodzicami podopiecznych.

8.1.1.3 Klub Integracji Społecznej (zwany dalej KIS)

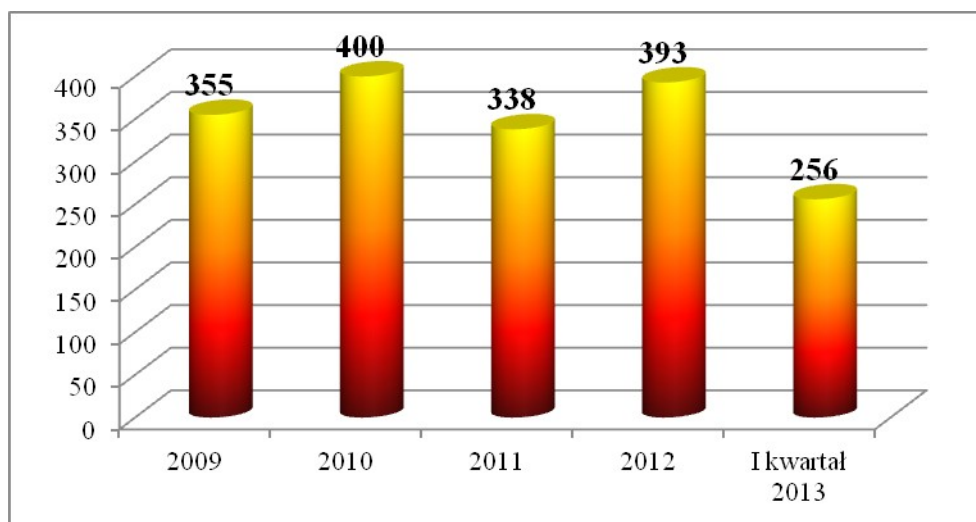
Oferta Klubu skierowana jest do osób bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem

społecznym i zawodowym. W 2012 roku do KIS zgłosiły się 393 osoby, głównie klienci MCPS (ryc. 7.). KIS realizuje program prac społecznie użytecznych, który aktywizuje bezrobotnych klientów pomocy społecznej. Program ten realizowany jest we współpracy z 35 podmiotami, do których należą m.in. jednostki samorządowe oraz stowarzyszenia działające na rzecz osób wykluczonych. Klienci Klubu znajdują tu wsparcie psychologiczne oraz uczestniczą w cyklu spotkań indywidualnych, w czasie których określone są ich atuty oraz ograniczenia (w tym zdrowotne). Osoby te znajdują również pomoc w tworzeniu dokumentów niezbędnych do ubiegania się o pracę. Po szkoleniu BHP oraz weryfikacji w Urzędzie Pracy, klienci Klubu są kierowani do podmiotów organizujących pracę. Tylko w I połowie 2013 r. z programu skorzystały 224 osoby – w porównaniu do 2006 r. odnotowano znaczny wzrost (62%) (ryc. 8.).

Działania KIS są również powiązane z realizowanym przez Miejskie Centrum Pomocy Społecznej projektem systemowym POKL „Drogowskaz Przemiana”. Celem zadań projektowych jest aktywna integracja społeczna osób korzystających z pomocy społecznej i znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy. W 2012 r. z warsztatów projektu (m.in. rozwój umiejętności osobistych, maratony terapeutyczne) skorzystało 149 uczestników. Uczestnicy ponadto mieli możliwość udziału w atrakcyjnych kursach zawodowych i kompetencyjnych, które zwiększały szansę na uzyskanie stałego zatrudnienia (m.in. szkolenia na operatora wózków widłowych, opiekunkę osób starszych, profesjonalnego sprzedawcę, prawo jazdy, kurs komputerowy).

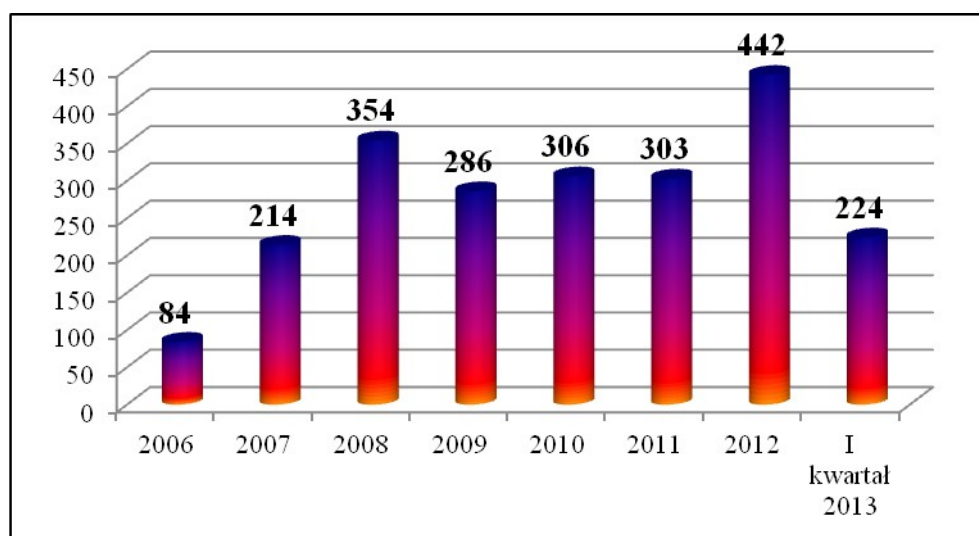
Jedną z form promowania postaw w rozwiązywaniu egzystencjonalnych problemów życia rodzinnego było od 2009 r. wprowadzenie do rodziny asystenta rodziny. Swoim działaniem wspierają oni uczestników projektu i ich rodziny w rozwiązywaniu problemów życia codziennego poprzez pomoc w społecznym funkcjonowaniu rodzin i skutecznym rozwiązywaniu problemów. W 2012 r. pod opieką 6 asystentów rodziny znajdowało się 36 rodzin.

Ryc. 7. Liczba uczestników KIS na przełomie lat 2009-2013.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach.

Ryc. 8. Liczba osób korzystających z programu „Prac Użytecznie Społecznych” na przełomie lat 2006-2013.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach.

8.1.1.3.1. Centrum Wolontariatu

Główne działania Centrum Wolontariatu to: prowadzenie Punktu Porad z zakresu wolontariatu, szerzenie idei wolontariatu mające na celu zachęcanie ludzi do działań prospołecznych, poszerzanie kręgu współpracy, poprzez zapraszanie do partnerstwa kolejnych podmiotów otwartych na ludzi niosących bezinteresowną pomoc, powiększanie obszaru pomocy oraz integracja wolontariuszy.

Pabianickie Centrum Wolontariatu utrzymuje stały kontakt z wolontariuszami oraz koordynatorami pracy wolontarystycznej jako pośrednik, pomiędzy wolontariuszami, a potrzebującymi ich wsparcia. Prowadzi bazę danych wolontariuszy i placówek współpracujących. Współrealizuje projekty Grupy Wolontarystycznej „Agrafka”. Udziela pomocy w nauce dzieciom ze szkół podstawowych i gimnazjalnych, opiekuje się dziećmi w grupach przedszkolnych poprzez organizację zabaw oraz pomoc przy czynnościach dnia codziennego.

8.1.2. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

W budynku Ośrodka Profilaktyki i Integracji Społecznej przy ul. Partyzanckiej 31 w Pabianicach znajduje się także siedziba Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu zapewnia Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach. Zespół Interdyscyplinarny funkcjonuje w Pabianicach od października 2010 roku. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele policji, sądu, prokuratury, pomocy społecznej, straży miejskiej, służby zdrowia, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zespół współpracuje też z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi, które w swych działaniach mogą pomóc w rozwiązaniu problemów przemocy.

Do głównych zadań Zespołu należy: integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu, diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy miejskiej Pabianice, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku – poprzez powoływanie grup roboczych, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc. Częścią składową Zespołu są Grupy Robocze, które pracują nad pomocą dla konkretnej rodziny. Organizują odrębne spotkania dla ofiar oraz dla sprawców przemocy.

W 2012 r. odbyły się 3 spotkania Zespołu, powołano 14 grup roboczych w związku z podejrzeniem zaniedbań wobec dzieci z 9 rodzin. Do przewodniczącej zespołu wpłynęły 73 Niebieskie Karty – powołano 136 grup roboczych.

8.1.3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Do MKRPA należy realizacja zadań własnych miasta w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – prowadzenie kampanii o charakterze profilaktycznym np. ogólnopolskie kampanie „Postaw na Rodzinę” i „Prawda o Alkoholu”.

MKRPA podejmuje również działania zmierzające do zastosowania wobec osoby

uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, m.in. przeprowadza rozmowy motywujące do leczenia z osobami uzależnionymi i ich rodzinami, współpracuje w realizacji procedury interwencji wobec przemocy domowej „Niebieska Karta”.

Ponadto MKRPA opiniuje wydawanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz kontroluje przestrzeganie zasad i warunków korzystania z ww. zezwoleń.

W 2012 r. MKRPA:

- przyjęła 200 wniosków (od rodzin, instytucji) dotyczących pomocy osobom z problemem alkoholowym;
- przygotowała 84 wnioski wraz z dokumentacją, w celu skierowania akt do Sądu o nałożenie obowiązku leczenia;
- współpracowała ze stowarzyszeniami abstynenckimi i grupami AA;
- przeprowadziła 241 rozmów motywujących z osobami mającymi problemy alkoholowe oraz z ich rodzinami;
- skierowała 2 wnioski do Sądu o wgląd w sytuację dzieci oraz 1 wniosek do Policji o znęcanie;
- odbyła 13 posiedzeń w sprawie opiniowania wniosków i wydano 111 postanowień;
- przeprowadziła 248 kontroli placówek.

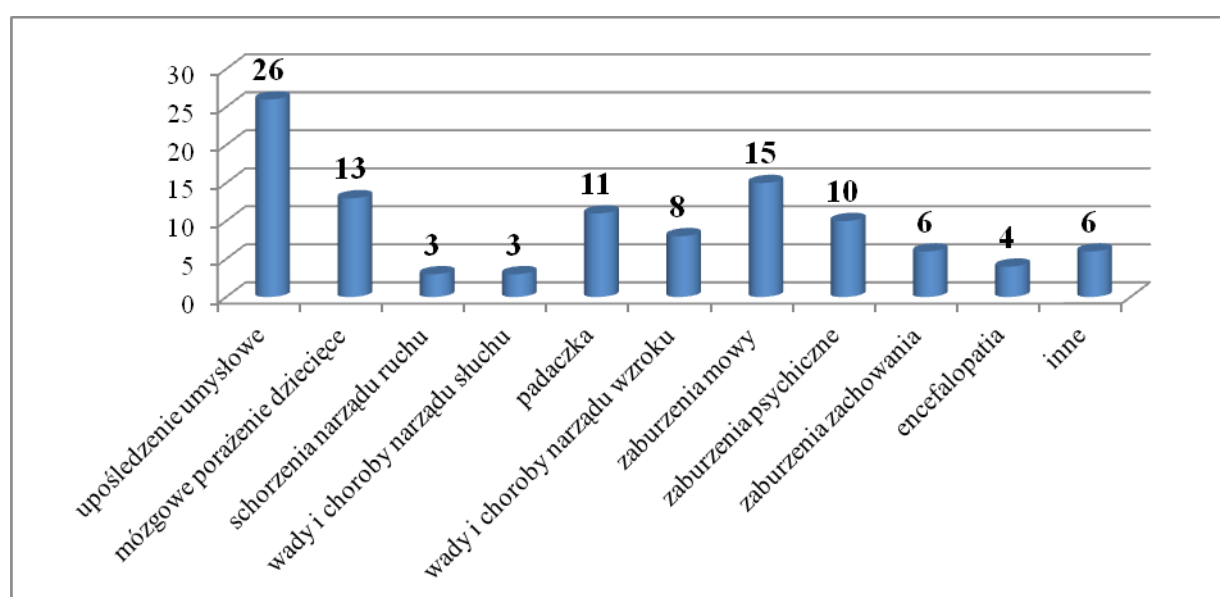
8.1.4. Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej w Pabianicach adresowany jest do osób niepełnosprawnych, głównie niepełnosprawnych intelektualnie. Celem placówki jest stwarzanie osobom z niepełnosprawnością możliwości uczestniczenia w rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osoby niepełnosprawne niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia – na miarę ich indywidualnych możliwości. W WTZ działają pracownie takie jak: krawiecko-hafciarska, plastyczna, artystyczno-komputerowa, makramy, gospodarstwa domowego, dziewiarsko-komputerowa, stolarska i majsterkowania. W 2012 r. w zajęciach WTZ uczestniczyło 35 podopiecznych z powiatu pabianickiego.

8.1.5. Dzienny Ośrodek Adaptacyjny dla Osób Niepełnosprawnych

Dzienny Ośrodek Adaptacyjny prowadzi kompleksową rehabilitację psychofizyczną i społeczną. W 2012 r. objęto kompleksową opieką 26 podopiecznych z różnymi schorzeniami takimi jak: upośledzenie umysłowe, mózgowie porażenie dziecięce, wady i choroby narządu ruchu i słuchu, padaczka, wady i choroby narządu wzroku, zaburzenia mowy, zaburzenia psychiczne, zaburzenia zachowania, encefalopatia, i inne schorzenia przewlekłe (ryc. 9.).

Ryc. 9. Liczba podopiecznych DOA z podziałem na schorzenia [N].

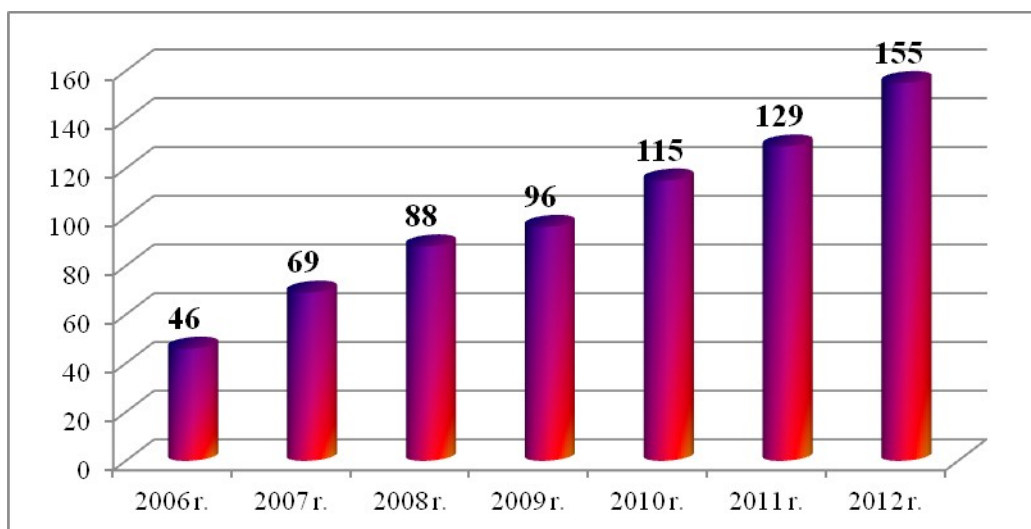
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Domu Pomocy Społecznej w Pabianicach.

Wszelkie programy wychowawczo-rewalidacyjne są opracowywane indywidualnie dla każdego uczestnika, po odpowiednim jego zdiagnozowaniu, obserwacji zachowania w różnych sytuacjach, dostosowane do jego możliwości psychofizycznych oraz upodobań czy zainteresowań.

8.2. Dom Pomocy Społecznej w Pabianicach

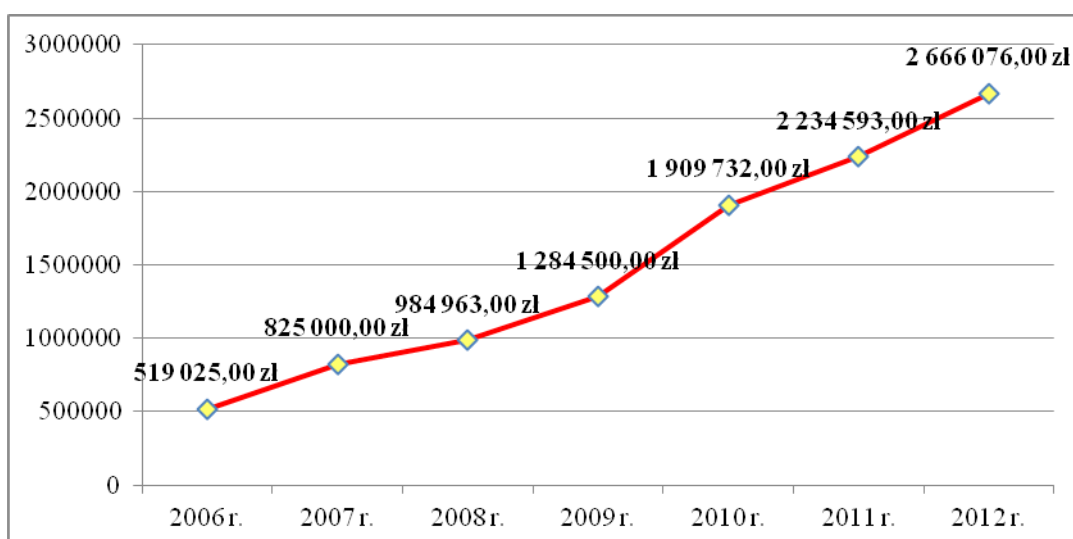
Do domów pomocy społecznej kierowane są osoby, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w dotychczasowym miejscu zamieszkania. Kierując osobę do domu pomocy społecznej MCPS najczęściej przyjmuje na siebie ciężar utrzymania jej w placówce. Na przełomie lat 2006-2012 wzrosła liczba osób umieszczonych w Domu Pomocy Społecznej w Pabianicach, co spowodowało znaczny wzrost wydatkowanych na ten cel funduszy (ryc. 10.). Dodatkowo przyczyną takiego stanu rzeczy jest wzrost kosztów utrzymania mieszkańca w placówce (ryc. 11.).

Ryc. 10. Liczba osób umieszczonych w Domu Pomocy Społecznej w latach 2006-2012.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Domu Pomocy Społecznej w Pabianicach.

Ryc. 11. Koszty poniesione na umieszczenie osób w Domu Pomocy Społecznej w latach 2006-2012.

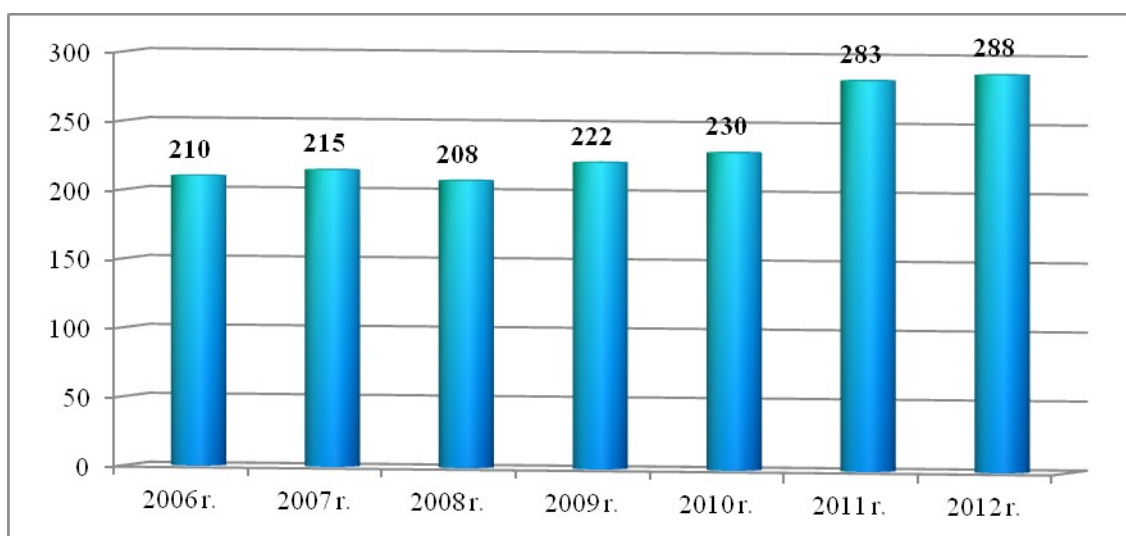

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Domu Pomocy Społecznej w Pabianicach.

Oprócz świadczeń pieniężnych i w naturze ustawa o pomocy społecznej przewiduje pomoc w formie usług. Tego rodzaju pomoc stanowią usługi opiekuńcze, które zostały zaliczone do katalogu zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. W myśl zapisów ustawowych usługi opiekuńcze przysługują osobie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn

wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Prawo do tej formy tzw. świadczenia niepieniężnego z pomocy społecznej przysługuje zarówno osobom samotnym, jak i żyjącym w rodzinach. W przypadku tej drugiej grupy osób, warunkiem uzyskania usług opiekuńczych jest sytuacja, w której najbliższa rodzina zamieszkująca oddzielnie, nie może takiej opieki zapewnić. Zakres usług obejmuje szeroką gamę czynności życia codziennego, których osoby objęte opieką nie mogą wykonać samodzielnie.

Ryc. 12. Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi w latach 2006-2012.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Domu Pomocy Społecznej w Pabianicach.

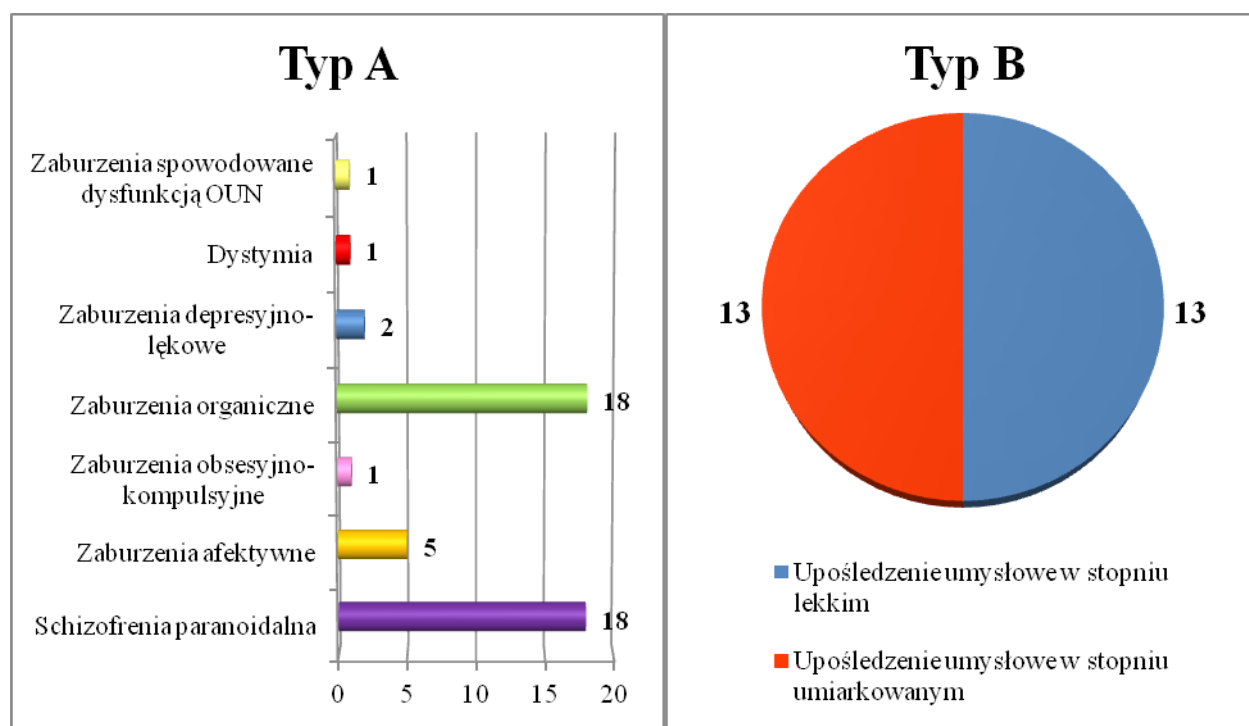
Pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb obejmuje w szczególności wykonywanie zakupów, przygotowywanie posiłków, w tym również obiadowych, załatwianie spraw w urzędach i opłacanie rachunków, przynoszenie węgla i palenie w piecu. Podstawowa opieka higieniczna, to wszystkie czynności związane z utrzymaniem czystości, a w szczególności kąpiel chorego, pomoc przy toalecie i ubieraniu, porządkowanie mieszkania oraz pranie odzieży i bielizny pościelowej. W ramach pielęgnacji opiekunki przygotowują i podają leki, zamawiają wizyty lekarskie i realizują recepty. Zapewnianie kontaktów z otoczeniem odbywa się poprzez dostarczanie książek, czasopism i ich czytanie, wspólne spacery po mieście. W 2012 r. usługami opiekuńczymi objęto łącznie 288 osób, co w porównaniu do 2006 r. daje wzrost osób objętych pomocą (ryc. 12.). Łączna kwota przeznaczona na ten cel wyniosła 609.376 zł.

8.3. Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób Przewlekle Chorych Psychiczenie i Niepełnosprawnych Intelaktualnie typu A i B

Środowiskowy Dom Samopomocy w Pabianicach (zwany dalej ŚDS) jest ośrodkiem wsparcia, który zapewnia osobom z zaburzeniami psychicznymi i upośledzonym umysłowo oparcie społeczne, pozwala im na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, usamodzielnienie i integrację społeczną. Podopieczni są podzieleni na 2 kategorie uczestników: **A** – osoby przewlekle chore psychicznie oraz **B** – osoby upośledzone umysłowo (ryc. 13.). Głównym celem placówki jest zmniejszenie niezaradności życiowej i podniesienie poziomu życia beneficjentów oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Na dzień 31.12.2012r. w zajęciach oferowanych przez ŚDS w Pabianicach uczestniczyło 60 uczestników zgodnie ze Statutem (32 kobiety, 28 mężczyzn) skierowanych na pobyt na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez MCPS.

Ryc. 13. Liczba osób przewlekle chorych z podziałem na Typ A i Typ B.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ŚDS w Pabianicach.

9. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Definicję ustawową organizacji pozarządowej zawiera art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2003 r. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.), zgodnie z którym organizacjami pozarządowymi są: 1) niebędące jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, 2) niedziałające w celu osiągnięcia zysku – osoby prawne lub jednostki nieposiadające osobowości prawnej utworzone na podstawie przepisów ustaw, w tym fundacje i stowarzyszenia, przy czym niektórych przepisów ustawy nie stosuje się do fundacji publicznych i fundacji partii politycznych.

Program współpracy Miasta Pabianic z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ww. ustawy jest przyjmowany corocznie Uchwałą Rady Miejskiej w Pabianicach.

Na terenie miasta Pabianic działa obecnie 28 stowarzyszeń lokalnych, 18 oddziałów stowarzyszeń ogólnopolskich, 9 stowarzyszeń kultury fizycznej, 5 uczniowskich klubów sportowych i 4 fundacje.

Na szczególną uwagę zasługują stowarzyszenia, które mają największy wkład w realizację zadań publicznych w zakresie pomocy osobom bezdomnym, dożywiania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, zadań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, pomocy osobom z problemem alkoholowym i ich rodzinom.

Są to między innymi:

9.1. Towarzystwo Pomocy im. Świętego Brata Alberta Koło Pabianice

Towarzystwo Pomocy im. Świętego Brata Alberta – Koło Pabianice powstało w 2002 r. Jest katolicką organizacją dobroczynną, której celem jest pomoc osobom bezdomnym, ubogim, uzależnionym, niepełnosprawnym i zagrożonym wykluczeniem społecznym – w duchu przesłania głoszonego przez Patrona, św. Brata Alberta.

Towarzystwo prowadzi punkt wydawania odzieży i żywności, jadłodajnię wraz z punktem sanitarnym, ognisko dla dzieci, Centrum Wsparcia i Rozwoju Rodziny, a w okresie zimowym także noclegownię.

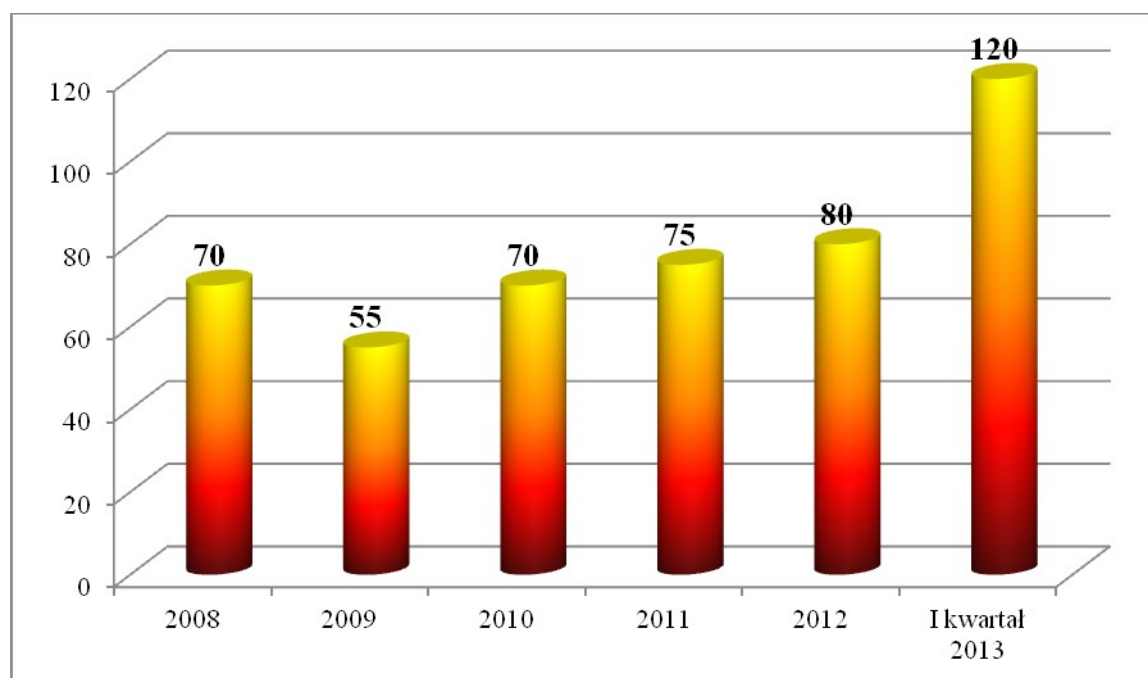
Od 2006 r. osobom potrzebującym, kierowanym przez Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach, wydawane są artykuły spożywcze i odzież używana (tab. 6.).

Tab. 6. Pomoc niefinansowa na przełomie lat 2006-2012 r.

Rok	Art. Spożywcze [N]	Odzież używana [szt.]
2006	600	3 000
2007	450	3 810
2008	500	5 000
2009	500	4 800
2010	300	11 301
2011	400	14 300
2012	400	12 000

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Towarzystwa Pomocy im. Świętego Brata Alberta Koło Pabianice.

W jadłodajni należącej do Towarzystwa, od poniedziałku do piątku, wydawane są posiłki dla osób bezdomnych i ubogich, a w soboty i niedziele potrzebujący otrzymują zapakowany prowiant. Liczba osób korzystających z tej formy pomocy na przestrzeni 5 ubiegłych lat wykazuje tendencję wzrostową (ryc. 14.).

Ryc. 14. Liczba tygodniowo wydanych posiłków na przełomie lat 2008-2013.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Towarzystwa Pomocy im. Świętego Brata Alberta Koło Pabianice.

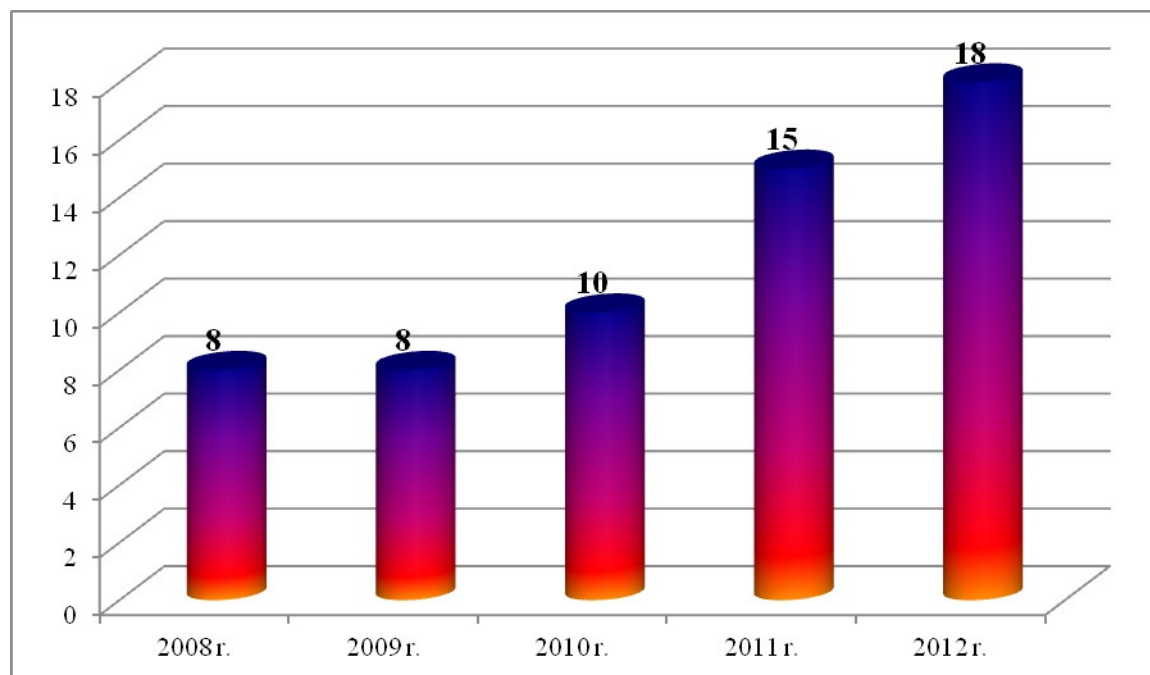
Od marca 2010 roku przy jadłodajni funkcjonuje świetlica dla dorosłych i punkt sanitarny, z którego korzysta miesięcznie około 40 osób.

Centrum Wsparcia i Rozwoju Rodziny działające od września 2012 r. daje osobom i rodzinom możliwość spędzenia wspólnie czasu na rozrywce i nauce. W ramach tej działalności można skorzystać z zajęć ruchowych, różnych gier i zabaw czy komputera z dostępem do internetu. Jednocześnie w strukturach Centrum działa grupa AA wspierająca osoby uzależnione od alkoholu. Z propozycji spędzenia wolnego czasu korzysta średnio 70 osób w miesiącu. Organizowany był również kurs komputerowy w którym wzięło udział 20 osób.

W związku z zapotrzebowaniem na miejsca noclegowe w czasie zimy, Towarzystwo w okresie od 1 lutego do 15 marca 2012 r. i od 19 listopada do 31 grudnia 2012 r. uruchomiło noclegownię z której skorzystały 52 osoby. Miały one zapewnione ciepły posiłek, możliwość skorzystania z kąpieli czy zmiany ubrania. W okresie od 15 stycznia 2013 r. do 15 kwietnia 2013 r. z noclegowni skorzystało 45 osób. Ponadto osoby korzystające z noclegowni mają możliwość rozmowy z terapeutą czy osobą z kręgu AA. Z grupy tej 5 osób podjęło leczenie odwykowe, 3 zaczęły korzystać z poradni dla osób uzależnionych, a 4 uczęszczają na spotkania grupy AA.

Towarzystwo od 2008 roku prowadzi świetlicę pod nazwą „Ognisko pracy pozaszkolnej” dla dzieci. Łącznie przez 5 lat w jej zajęciach uczestniczyło 59 podopiecznych. Co więcej zainteresowanie tą formą z roku na rok systematycznie rośnie (ryc. 15.).

Ryc. 15. Liczba dzieci korzystających ze świetlicy w latach 2008-2012.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Towarzystwa Pomocy im. Świętego Brata Alberta Koło Pabianice.

9.2. Stowarzyszenie Abstynentów „GRANICA”

Stowarzyszenie Abstynentów "Granica" swoją działalność rozpoczęło w 2003 r. Działalność ta opiera się przede wszystkim na prowadzeniu ośrodka dla osób bezdomnych i uzależnionych od alkoholu, a także na wydawaniu posiłków osobom bezdomnym na terenie miasta. Stowarzyszenie zajmuje się również pomocą psychologiczną i leczeniem osób z choroby alkoholowej, prowadzi szkolenia zawodowe dla podopiecznych wychodzących z bezdomności.

Obszar działań Stowarzyszenia obejmuje pomoc społeczną, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie ich szans, ochronę i promocję zdrowia, a także promocję zatrudnienia i aktywizację zawodową osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy.

Ośrodek posiada 30 miejsc noclegowych dla osób bezdomnych.

9.3. Stowarzyszenie Ośrodek Kultury Chrześcijańskiej "ORATORIUM"

Stowarzyszenie „Oratorium” działa od 2002 roku. Celem Ośrodka jest zapewnienie dzieciom i młodzieży z terenu miasta, różnorodnych form spędzania wolnego czasu. Wszelkie podejmowane przez stowarzyszenie przedsięwzięcia wychodzą naprzeciw potrzebom dzieci z rodzin średnio i słabo sytuowanych.

Stowarzyszenie prowadzi świetlicę z bogatą ofertę spędzania wolnego czasu. Dzieci i młodzież mogą skorzystać z:

- pracowni internetowej,
- czytelnicy,
- sekcji sportowej z możliwością gry w tenisa stołowego, bilard, „piłkarzyki” czy gry planszowe,
- zajęć muzyczno-plastycznych.

W prowadzonej świetlicy działają różnego rodzaju grupy i koła zainteresowań takie jak:

- koło naukowe, gdzie dzieci i młodzież otrzymują korepetycje lub pomoc przy odrabianiu prac domowych,
- grupa akademicka i krąg biblijny, które czas spędzają na poznawaniu Słowa Bożego, dyskusje teologiczne czy wspólne wycieczki,
- schola – chór dziecięcy, który swym śpiewem ubogaca liturgię Mszy Św.,

- Zespół Arka – młodzieżowy zespół muzyczny,
- koło misyjne, gdzie dzieci poznają zagadnienia związane z zakonem misjonarzy i ich posługą,
- Koło turystyczno-ekologiczne, które organizuje m.in. wycieczki piesze i rowerowe.

W działaniach „Oratorium” nie brakuje również organizowania imprez okolicznościowych takich jak: spotkanie Wielkanocne, Dzień Matki, wigilia zesłania Ducha Świętego, Dzień Dziecka, Święto Rodziny, spotkanie opłatkowe dla grup Oratorium czy Wigilia dla osób samotnych. Oratorium pomaga również w organizowaniu Archidiecezjalnych Pielgrzymek Rodzin i Tygodnia Kultury Chrześcijańskiej w Pabianicach.

Szczególny nacisk w działaniach podejmowanych na rzecz dzieci z rodzin ubogich jest skierowany na coroczne organizowanie letniego wypoczynku podczas akcji „Kolorowe Lato”. Dzieci mają zapewniony wyjazd do Woli Pszczółeckiej lub do Łeby, gdzie pod okiem wykwalifikowanych wychowawców mogą korzystać z różnorodnych form wypoczynku i rozmaitych zajęć. Akcja ta, co roku, cieszy się dużym zainteresowaniem i znaczną liczbą uczestników.

We współpracy z Urzędem Miejskim Stowarzyszenie było organizatorem Miejskiego Konkursu Wiedzy o św. Maksymilianie Marii Kolbe dla pabianickich gimnazjów z okazji Dni Patrona Miasta.

Od roku 2005 Stowarzyszenie zrealizowało wiele zadań publicznych, zleconych przez Urząd Miejski w Pabianicach takich jak: wsparcie realizacji zadań na rzecz wypoczynku letniego, wyjazdy integracyjne niepełnosprawnych oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym czy działania związane z profilaktyką uzależnień.

Wspólnie z Ośrodkiem Profilaktyki i Integracji Społecznej w Pabianicach Stowarzyszenie „Oratorium” realizuje różne formy programów wychowawczych np. profilaktyka patologii u dzieci i młodzieży szkolnej ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy i przestępczości, program wychowania i profilaktyki społecznej przez sport.

9.4. Oddział Rejonowy PCK w Pabianicach

Polski Czerwony Krzyż istnieje od 1919 roku – w tym roku przypada 95 rocznica powstania. Działania Polskiego Czerwonego Krzyża to przede wszystkim praca na rzecz potrzebujących, uwrażliwianie społeczeństwa na krzywdę ludzką i promocja idei niesienia bezinteresownej pomocy.

Oddział Rejonowy PCK w Pabianicach w latach 2006-2012 wspomagał mieszkańców Pabianic głównie materialnie poprzez przekazanie: Stowarzyszeniu Abstynentów „Granica” oraz

Towarzystwu Pomocy im. Świętego Brata Alberta Koło Pabianice, bardzo dużej ilości odzieży (około 500 kg). Ponadto Pabianickiemu Zakładowi Opiekuńczo-Leczniczemu i Oddziałowi Psychiatrycznemu w Pabianicach przekazano pościel, kołdry, poduszki i szlafroki. Najmłodszych podopiecznych PCM Sp. z o.o. (dawniej SP ZOZ) i najstarszych mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Pabianicach obdarowano odzieżą (kurtki, płaszcze, koszule, bluzki, spodnie itp.).

Pomoc Oddziału Rejonowego PCK w Pabianicach otrzymały również osoby poszkodowane przez powódź.

Każdego roku około 300 rodzin skierowanych z MCPS w Pabianicach otrzymuje potrzebną odzież. Ponadto w każde święta rodziny te obdarowywane są paczkami z żywnością oraz słodyczami. Od 2006 do 2012 r. wydano 420 paczek żywnościowych oraz 200 paczek ze słodyczami.

Dzieci wytypowane przez pedagogów i wychowawców ze szkół podstawowych całego powiatu otrzymały w latach 2006-2012 słodkie upominki w ilości – 1.515 sztuk na Święta Wielkanocne oraz 1.600 sztuk na Święta Bożego Narodzenia. Z okazji rozpoczęcia każdego roku szkolnego dzieci obdarowywane są wyprawkami szkolnymi. Przez okres 7 lat wydano ich łącznie 1.450.

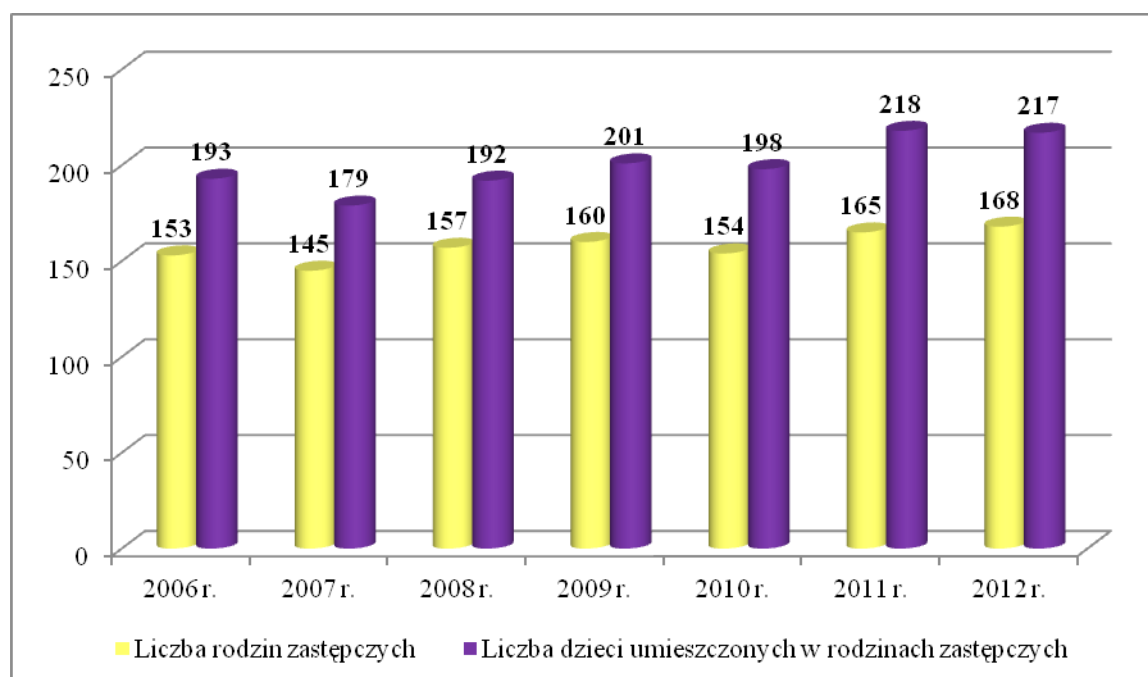
W latach 2006-2012 Oddział Rejonowy PCK w Pabianicach przekazał mieszkańcom Pabianic łącznie 5.185 paczek oraz kilka ton odzieży.

10. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej kieruje się głównie zasadą pomocniczości, prowadzi bardzo szeroką działalność na rzecz mieszkańców powiatu oraz poprawy warunków ich życia. Działalność ta polega przede wszystkim na zapewnieniu prawidłowo funkcjonującej rodzinnej opieki zastępczej oraz na działaniu z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.

Na terenie powiatu pabianickiego w 2012 r. funkcjonowało 168 rodzin zastępczych, w których na podstawie orzeczeń sądu umieszczono 217 dzieci. Niepokojący jest fakt, iż od 2006 r. obserwujemy ciągły wzrost liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej (11%) (ryc. 16.).

Ryc. 16. Struktura liczby rodzin i dzieci w pieczy zastępczej w latach 2006-2012.

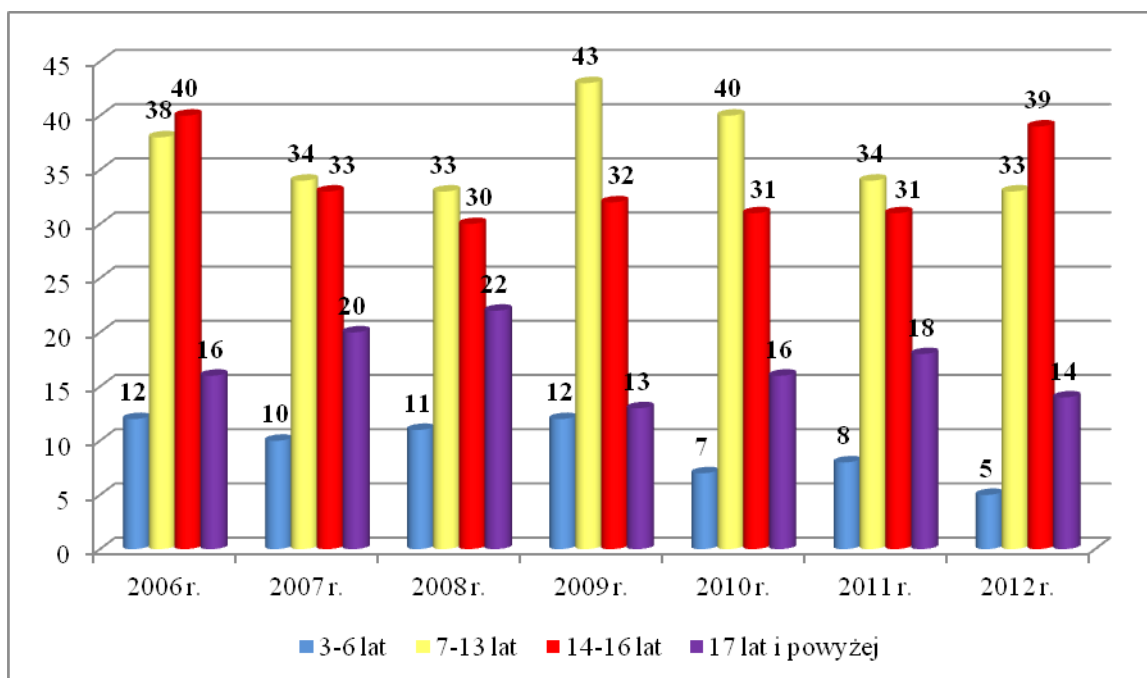
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Pabianicach.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 135) zakłada, że skierowanie dziecka pozbawionego częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej do placówki opiekuńczo-wychowawczej na pobyt całodobowy może nastąpić po wyczerpaniu możliwości udzielania pomocy dziecku w rodzinie naturalnej lub umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspakaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych i kształcenia. Pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej powinien mieć charakter przejściowy do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej.

W 2012 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych umieszczonych było 91 wychowanków, w tym 43 dziewczynki i 48 chłopców. W porównaniu do 2006 r. nastąpił spadek liczby podopiecznych o 15%. Najliczniejszą grupą wychowanków są dzieci w wieku 14-16 lat (42,8%) (ryc. 17.).

Ryc. 17. Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych z podziałem na wiek w latach 2006-2012.

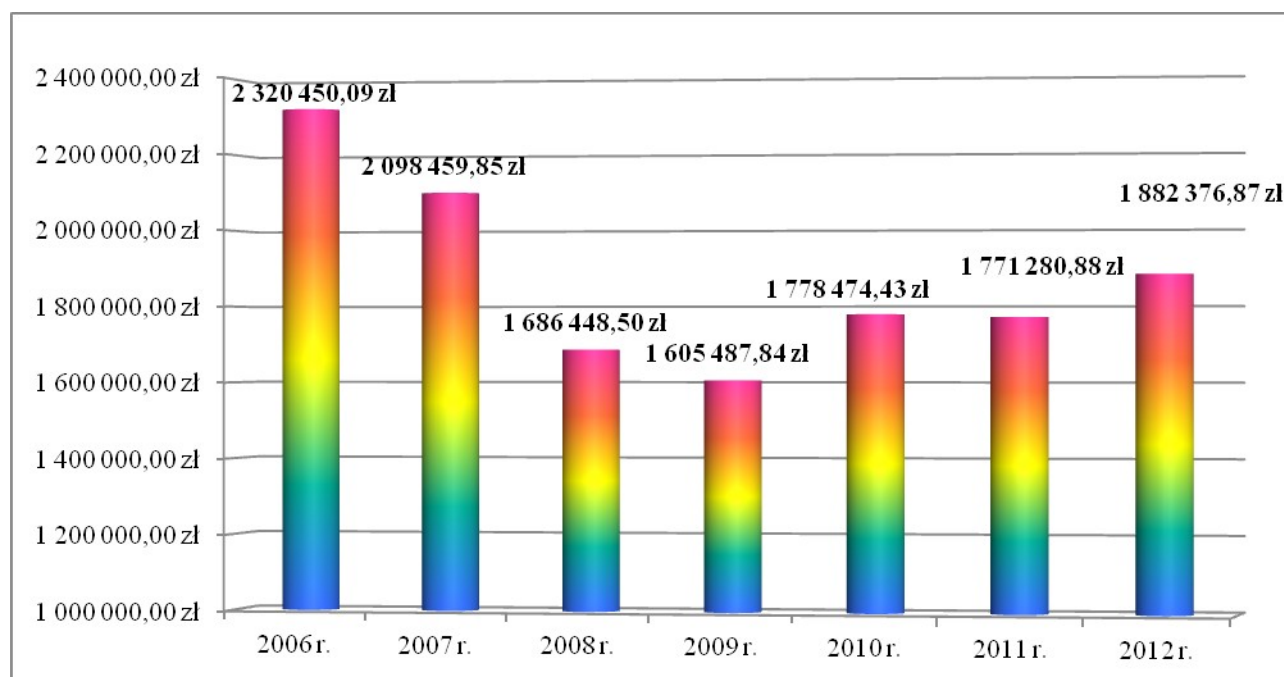
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Pabianicach.

11. WYDZIAŁ SPRAW LOKALOWYCH URZĘDU MIEJSKIEGO W PABIANICACH

Dodatki mieszkaniowe przyznawane są na mocy ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. 2012 poz. 951, z późn. zm.). Przyznanie dodatku stanowi formę zwolnienia wnioskodawcy z obowiązku ponoszenia oznaczonej kwotowo części kosztów utrzymania zajmowanego mieszkania. Pomoc przydzielona jest na okres 6 miesięcy. W 2012 r. z tej formy pomocy korzystały 953 rodziny, część z tych rodzin korzystała z dodatków mieszkaniowych dwukrotnie.

Ponadto rośnie zapotrzebowanie na mieszkania socjalne – lokale przeznaczone dla osób bezdomnych, eksmitowanych lub osób ubogich nie mogących utrzymać mieszkania samodzielnie. Od 2006 r. liczba rodzin korzystających z tego typu lokali wzrosła o 15%.

Ryc. 18. Wydatki z budżetu miasta na dodatki mieszkaniowe w latach 2006-2012.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z WSL Urzędu Miejskiego w Pabianicach.

12. WYDZIAŁ SPRAW SPOŁECZNYCH I GOSPODARCZYCH URZĘDU MIEJSKIEGO W PABIANICACH

Wydział Spraw Społecznych i Gospodarczych wykonuje wiele zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych, między innymi:

- współpracuje z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ośrodkiem Profilaktyki i Integracji Społecznej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, przemocy w rodzinie;
- realizuje i koordynuje realizację miejskich programów: Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, oraz Miejskiego Programu Wspierania Rodziny, Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego;
- nadzoruje działalność MCPS oraz ŚDS;
- realizuje porozumienia zawarte z powiatem pabianickim w zakresie współfinansowania pobytu dzieci z terenu Miasta Pabianic w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych;
- prowadzi rejestr placówek wsparcia dziennego;
- współpracuje z organizacjami pozarządowymi.

W 2012 r. Wydział wspierał organizacje pozarządowe, realizujące zadania wynikające z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla gminy miejskiej Pabianice, m.in. przekazano dotację na zorganizowanie wypoczynku letniego dla 382 dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych oraz zagrożonych dysfunkcją z terenu gminy miejskiej Pabianice. Wyjazdy te organizowały: Stowarzyszenie „Żagiel dla dzieciaka”, Związek Harcerstwa Polskiego – Hufiec Pabianice, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Ośrodek Kultury Chrześcijańskiej ORATORIUM. Dofinansowywano również kluby sportowe organizujące obozy integracyjno-sportowe dla dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych i zagrożonych patologią. Z tej formy wypoczynku w 2012 r. skorzystało 71 osób.

Inne zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi to między innymi: szkolenia dla członków MKRPA, badania lekarskie dla osób uzależnionych od alkoholu, organizacja

Pabianickiego Dnia Zdrowia i Kampanii „Postaw na Rodzinę”, zajęcia psychoterapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu z Pabianic, organizacja „Małej Gwiazdki” dla 100 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, wyposażenie i obsługa prawna MKRPA.

Ponadto Wydział współtworzy Programy Wspierania Rodziny dla gminy miejskiej Pabianice na lata 2013-2015 oraz Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla gminy miejskiej Pabianice na lata 2013-2015.

Zgodnie z art. 176 pkt 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. do zadań własnych gminy należy współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Wysokość wydatków ponoszonych przez gminę określona jest w art. 191 ww. ustawy.

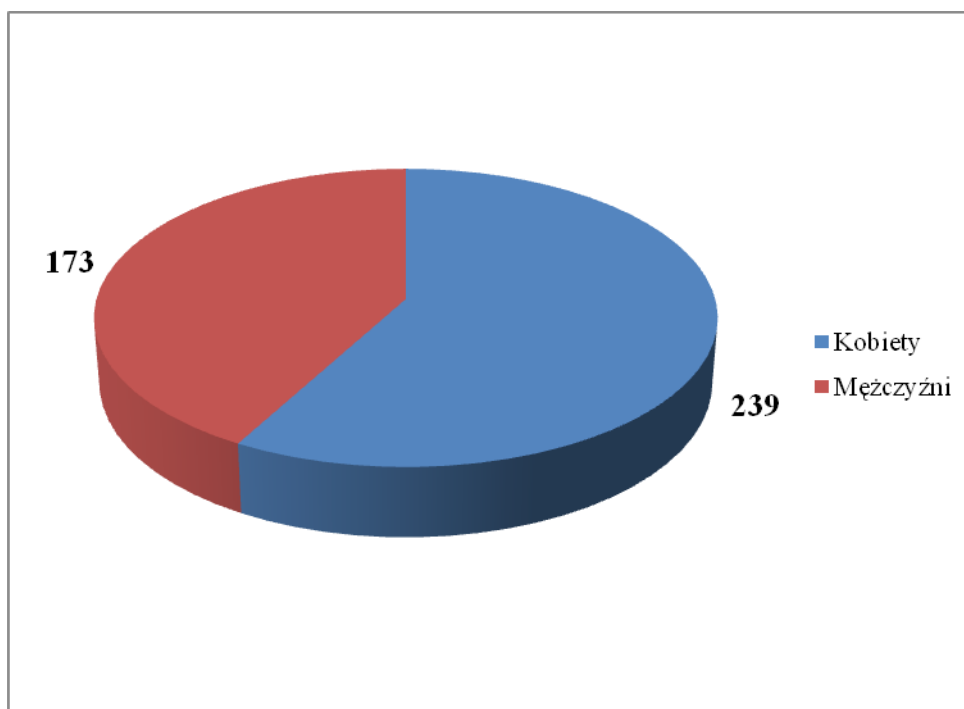
W 2012 r. zawarto 22 porozumienia z powiatem pabianickim w sprawie współfinansowania przez gminę pobytu dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz 19 porozumień dotyczących pobytu dzieci w rodzinach zastępczych. Do maja 2013 r. liczba porozumień dotyczących dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wzrosła o 1, natomiast w rodzinach zastępczych o 4.

V. BADANIE ANKIETOWE DOTYCZĄCE LOKALNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH PRZEPROWADZONE W ROKU 2012

Celem przeprowadzenia badania była diagnoza skali lokalnych zagrożeń społecznych wśród dorosłych mieszkańców oraz uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Diagnoza objęła następujące obszary: bezrobocie i wykluczenie społeczne, spożywanie alkoholu i zagrożenia z tym związane, używanie narkotyków i dopalaczy, hazard, palenie tytoniu, przemoc rówieśnicza i domowa oraz zachowania seksualne. Dobór grupy badawczej dorosłych mieszkańców i dzieci odbył się losowo. Ponadto badanie zostało przeprowadzone zgodnie z zasadami etyki, a uczestnicy zostali poinformowani o anonimowości ankiety.

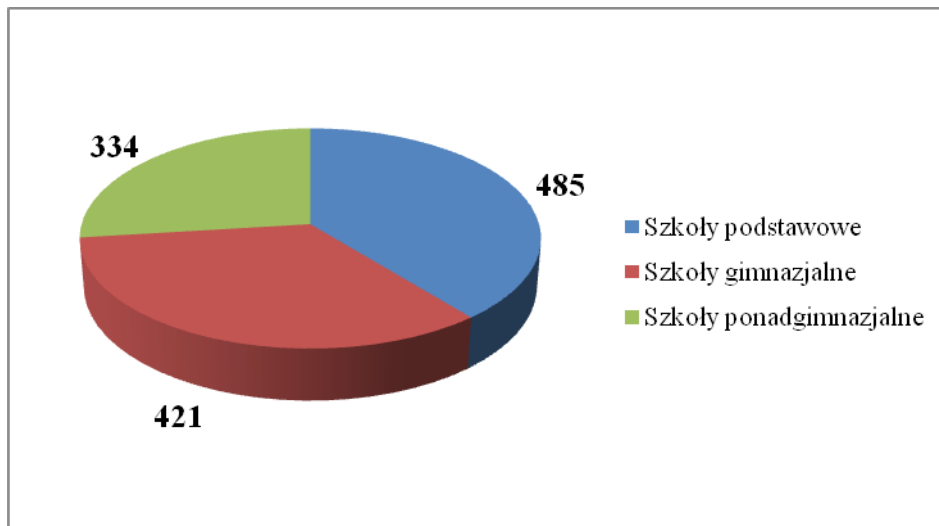
W grupie osób dorosłych znalazło się 412 osób, w większości (58%) były to kobiety, zaś mężczyźni stanowili 42% osób przebadanych (ryc. 19.). Ze środowiska dzieci i młodzieży wylosowano łącznie 1240 uczniów, w przeważającej grupie (39%) byli to uczniowie szkół podstawowych, kolejno (34%) szkół gimnazjalnych i (27%) ponadgimnazjalnych (ryc. 20.).

Ryc. 19. Struktura ankietowanych dorosłych mieszkańców według płci [N].

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z „Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych”.

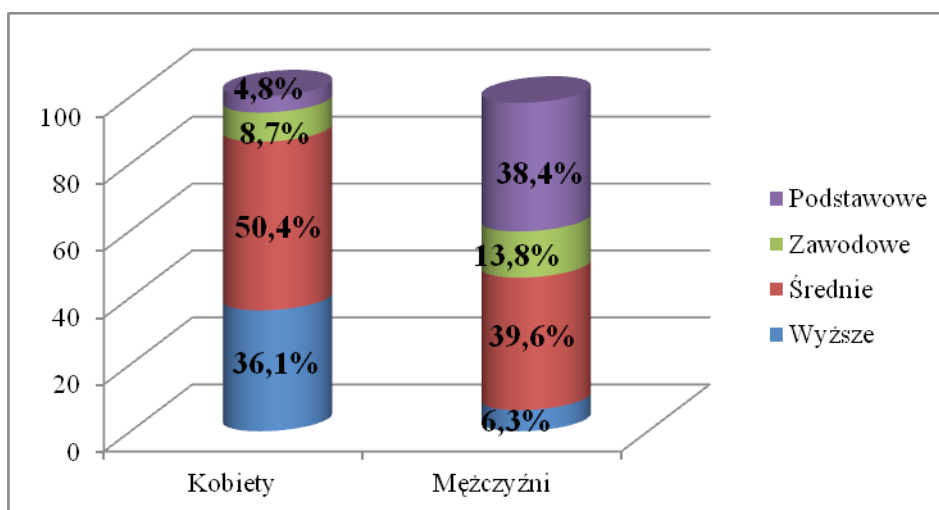
Ryc. 20. Struktura ankietowanych w grupie dzieci i młodzieży według szkół [N].

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z „Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych”.

Wśród respondentów w grupie dorosłych mieszkańców zdecydowana większość miała wykształcenie średnie lub wyższe (70% ogółu badanych). Relatywnie lepiej wykształcone są kobiety (ryc. 21.). Średnia wieku respondentów wynosiła 32,4 lat.

Ryc. 21. Struktura ankietowanych w grupie dorosłej pod względem wykształcenia.

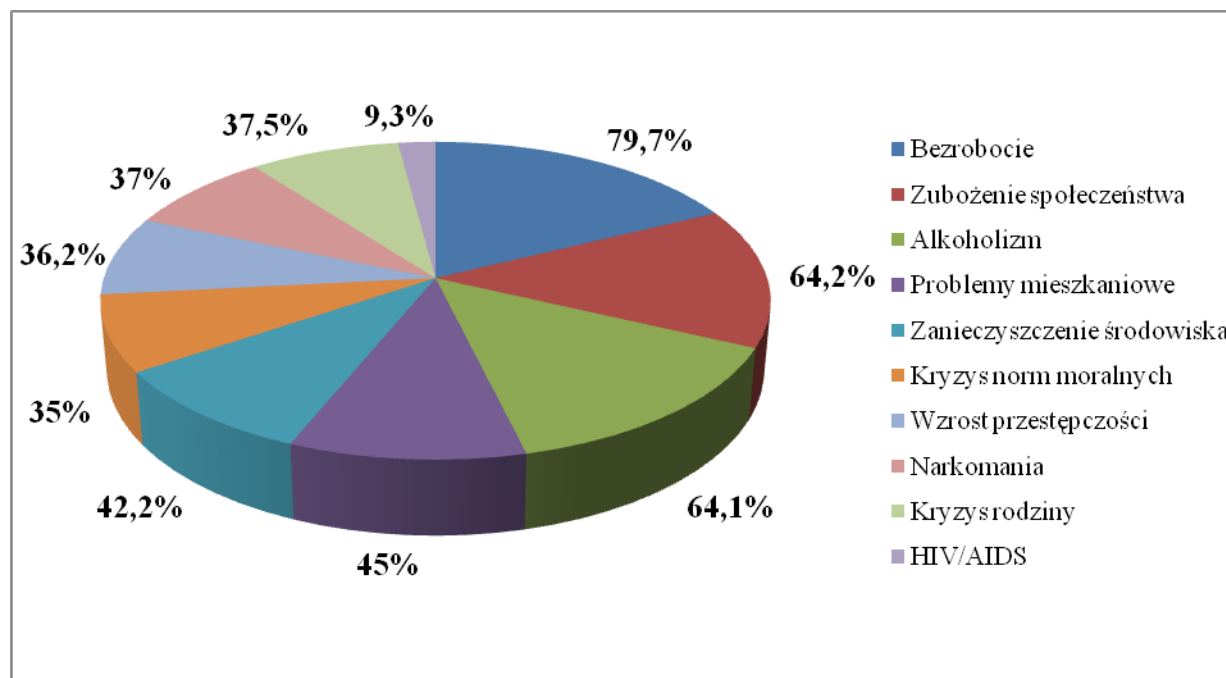

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z „Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych”.

Za największe problemy społeczne dorośli mieszkańcy miasta Pabianic uznali bezrobocie, ubożenie społeczeństwa oraz alkoholizm. Problem bezrobocia pojawia się również na pierwszym

miejscu w skali całego kraju. Nieco mniej poważnymi problemami społecznymi, w ocenie ankietowanych, były: problemy mieszkaniowe, zanieczyszczenie środowiska, kryzys norm moralnych oraz wzrost przestępczości, narkomania, kryzys rodziny oraz HIV/AIDS (ryc. 22).

Ryc. 22. Struktura problemów społecznych według ankietowanych pod względem ważności.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z „Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych”.

Bezrobocie jest zjawiskiem trudnym do zmierzenia. Statystyki najczęściej odnoszą się do skali bezrobocia rejestrowanego (jawnego), ujmując w ten sposób tylko część osób pozostających bez pracy. Brak pracy przyczynia się do występowania wielu negatywnych zjawisk społecznych. Poważnym skutkiem bezrobocia jest ubożenie rodziny, które często prowadzi do narastania konfliktów i napięć między członkami rodziny. Brak perspektyw zatrudnienia, szczególnie w przypadku osób długo pozostających na bezrobociu, powoduje degradację pozycji społecznej. Długotrwałe bezrobocie często prowadzi do ubóstwa i marginalizacji społecznej.

Jedna trzecia dorosłych ankietowanych doświadczyła bezrobocia, a prawie 40% bezrobocia typu długotrwałego. Relatywnie częściej dotyczyło to kobiet niż mężczyzn. W 30% gospodarstw domowych przynajmniej jedna osoba nie posiada stałego zatrudnienia. Ponadto 64% ankietowanych jest zdania, iż szansa znalezienia nowej pracy w Pabianicach jest niewielka, a zaledwie 1% sądzi, że szansa ta jest bardzo duża. Relatywnie częściej szansę znalezienia pracy za niewielką oceniają kobiety.

Trudności na rynku pracy przekładają się na zamożność rodzin. Zaledwie 40% mieszkańców

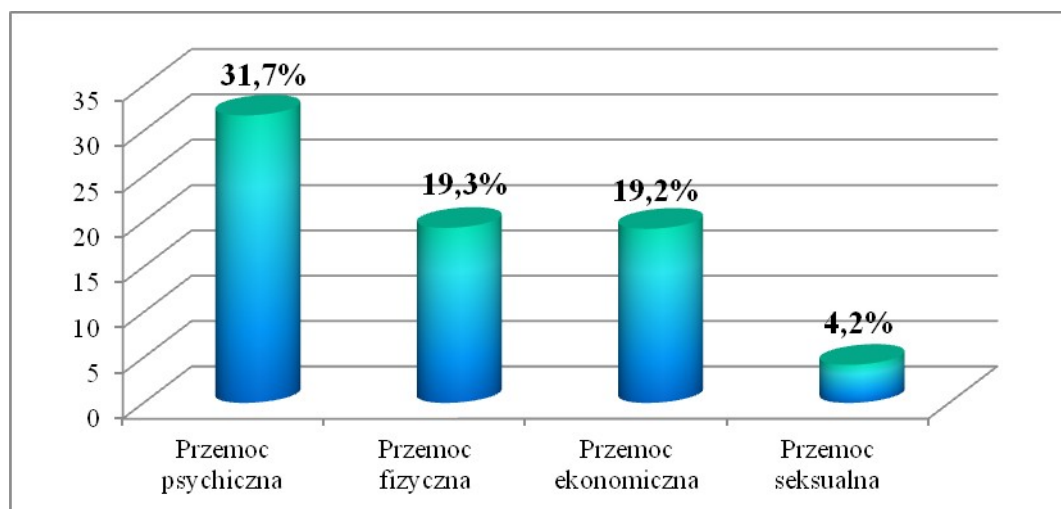
określiło swoje wydatki jako wystarczające na zaspokojenie podstawowych potrzeb, bez konieczności wyszukiwania najtańszych produktów. Pozostali mieszkańcy żyją oszczędnie i kupują produkty z niższej półki. Dochody 7% dorosłych mieszkańców są zbyt niskie, co stwarza konieczność korzystania ze środków finansowych i niematerialnych oferowanych przez organizacje pomocy społecznej.

Problem alkoholizmu pojawia się na trzecim miejscu spośród ważnych problemów społecznych. Według 54% respondentów spożycie alkoholu w Pabianicach na przełomie ostatnich 10 lat systematycznie wzrasta, zaś 39% nie zauważyło istotnych zmian. Za niepokojący fakt można uznać deklarację prawie 30% przebadanych osób spożywających alkohol kilka razy w miesiącu. Osoby te najczęściej sięgają po napoje wysokoprocentowe. Zaledwie 15% ankietowanych uważa się za osobę nie pijącą alkoholu. Co więcej jedna dziesiąta ankietowanych posiada wiedzę na temat prowadzonych lokalnych działaniach przeciwdziałania i zapobiegania uzależnieniom.

Z diagnozy wynika, iż problem narkomanii w Pabianicach istnieje, jednak 70% kobiet i 56% mężczyzn uczestniczących w badaniu nie miało nigdy styczności z osobami zażywającymi substancje psychoaktywne. Około 18% respondentów posiada wiedzę na temat miejsc, w których można dokonać zakupu ww. substancji. W znaczącej przewadze wiedzę tę posiadają mężczyźni. Wiedza na temat miejsc sprzedaży jest równa liczbie ankietowanych przyznających się do zażywania narkotyków (9% kobiet i 29,1% mężczyzn).

Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych obejmowała również „przemoc”. Przeważająca część ankietowanych, nie posiada informacji na temat stosowania jakiegokolwiek typu przemocy wśród znanych im osób. Pozostali w większości zetknęli się z osobami doświadczającymi przemocy psychicznej (ryc. 23.).

Ryc. 23. Struktura odpowiedzi ankietowanych według typów stosowanej przemocy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z „Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych”.

Ponad połowa (58%) badanych posiada wiedzę na temat dostępnych form wsparcia dla ofiar przemocy.

Szeroka oferta różnego rodzaju form gier hazardowych oraz ich dostępność sprawiają, że problem staje się coraz bardziej rozpowszechniony i dotyczy zarówno dorosłych, jak również dzieci i młodzieży. Połowa badanych mieszkańców Pabianic przynajmniej raz w życiu wzięła udział w konkursach organizowanych przez: gazety, telewizję, operatorów telefonicznych – polegających na wysłaniu płatnych smsów. Zdecydowana większość ankietowanych nie grała nigdy na automatach (70,7%), ani nie obstawiała zakładów bukmacherskich (67,2%). Zaledwie 7,7% badanych deklaruje, że grało kiedykolwiek w grę na pieniądze w Internecie.

Podstawowym celem przeprowadzenia ankiety w grupie młodych mieszkańców Pabianic była analiza: używania substancji psychoaktywnych, problemu przemocy i agresji, hazardu oraz używania komputera.

Z otrzymanych rezultatów wynika, że wraz z wiekiem rośnie odsetek osób sięgających po różnego typu substancje psychoaktywne. Do zażywania substancji psychoaktywnych przynajmniej raz w życiu przyznało się 2,5% uczniów szkół podstawowych, 25,2% gimnazjalistów oraz 31,7% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. W każdej grupie wiekowej prawie 2-krotnie wyższy odsetek występuje wśród chłopców niż wśród dziewczynek. Za najbardziej sprzyjającą okoliczność do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi ankietowani uznali wakacje i czas wolny, dlatego też dzieci w tym okresie powinny zostać otoczone szczególną uwagą opiekunów.

Alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną używką w środowisku młodych ludzi, co potwierdza przeprowadzona ankieta. Największy odsetek uczniów sięgających po tego typu używki

występuje w szkołach ponadgimnazjalnych i wynosi 92,5%. Niepokojącym jest fakt, iż wśród uczniów szkół podstawowych aż 37,9% ankietowanych spożywało alkohol. Jako najczęstszą przyczynę spożywania alkoholu uczniowie szkół podstawowych podali chęć zaimponowania innym, presję rówieśniczą oraz obawę przed odrzuceniem. Respondenci starszych grup wiekowych wskazywali najczęściej na okazje towarzyskie. Blisko połowa badanych uczniów szkół podstawowych, 18,4% badanych gimnazjalistów oraz 21,7% badanych uczniów szkół ponadgimnazjalnych miało pierwszy kontakt z alkoholem w domu, co jest bardzo niepokojącym faktem.

Badanie wykazało, że stosunkowo dużo ankietowanych młodych mieszkańców Pabianic ma kontakt z tytoniem. Do palenia papierosów przynajmniej raz w życiu przyznało się 18,1% badanych uczniów szkół podstawowych, 58,7% gimnazjalistów i 59,6% szkół ponadgimnazjalnych. Ponad połowa respondentów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych przyznała się, iż kupno papierosów nie sprawia im żadnego problemu, co może świadczyć o zbyt dużej dostępności, pomimo zakazu sprzedaży wyrobów nikotynowych osobom poniżej 18 r. ż.

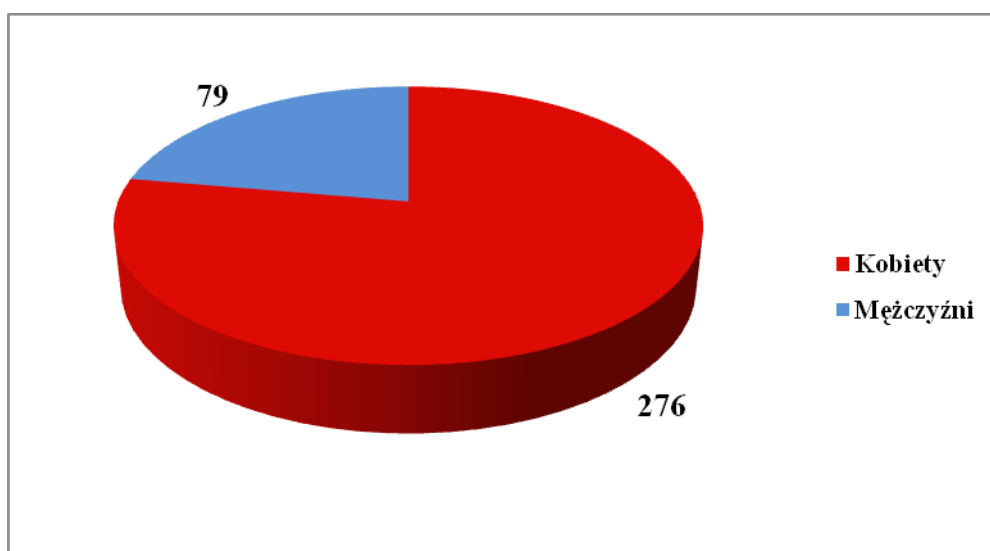
Umiarkowanym problemem wśród młodych mieszkańców jest agresja. Do znajomości osoby, która doświadcza takiej przemocy, przyznaje się 42,4% ankietowanych uczniów szkół podstawowych, 44,3% gimnazjalistów i 40,2% ponadgimnazjalistów.

W przypadku gier hazardowych około 40% ankietowanych uczniów z każdej grupy wiekowej przyznaje się do wzięcia udziału przynajmniej raz w życiu w konkursach organizowanych przez gazety, operatorów telefonicznych. Zdecydowanie mniejszy odsetek (około 20%) respondentów przyznaje się do obstawiania zakładów bukmacherskich.

VI. BADANIE ANKIETOWE DOTYCZĄCE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA PABIANIC PRZEPROWADZONE W ROKU 2013.

W procesie planowania strategicznego istotnym elementem uspołecznienia były ankiety skierowane do mieszkańców. Procesem ankietowania objęto ponad 400 osób. Ankiety skierowano do mieszkańców za pośrednictwem instytucji administracji publicznej, placówek oświatowych i przedsiębiorstw prywatnych, co gwarantowało dotarcie do wybranych i reprezentatywnych grup docelowych. Kwestionariusz miał na celu analizę faktycznego stanu funkcjonowania społeczności miasta Pabianic. W sumie pozyskano 355 kompletnych i umożliwiających dokonanie analizy kwestionariuszy ankiet. Przyjęliśmy hipotezę badawczą, że sposób postrzegania problemów społecznych zależy od płci, wieku, wykształcenia, zawodu oraz od oceny własnych warunków materialnych. A zatem typy postrzegania problemów społecznych odnosiliśmy najczęściej do tych cech społecznych badanych, aby uchwycić różnicowania w tym zakresie. Kwestionariusz ankiety zawiera dwie części. Pierwsza dotyczy opinii badanych na temat najważniejszych problemów społecznych mieszkańców gminy. Drugą część stanowi metryczka, w której zawarte są informacje o głównych cechach społeczno-demograficznych (płeć, wiek, wykształcenie, zawód, dochody). Poniżej, w formie wykresów przedstawiono wyniki.

Ryc. 24. Struktura ankietowanych według płci [N].

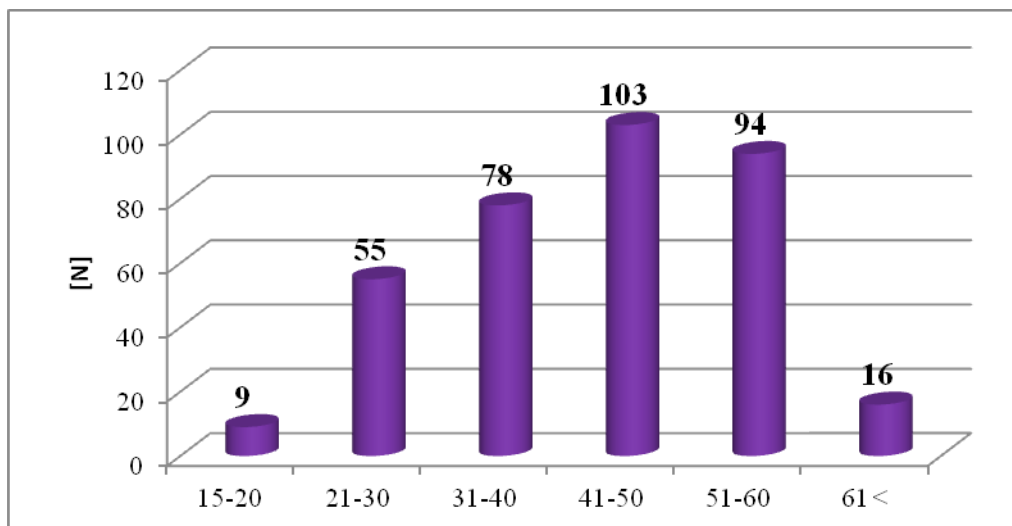

Źródło: Opracowanie własne.

W badaniu wzięło udział łącznie 355 osób z czego 78% to kobiety, zaś mężczyźni stanowili zaledwie 22% ankietowanych (ryc. 24.). Ankietowani zostali podzieleni na sześć grup wiekowych:

15-20 lat, 21-30 lat, 31-40 lat, 41-50 lat, 51-60 lat oraz 61 lat i powyżej. Najliczniejszą grupą okazał się przedział wiekowy między 41 a 50 (29%) rokiem życia, zaś najmniej ankietowanych było w wieku 15-20 lat (3%) (ryc. 25.).

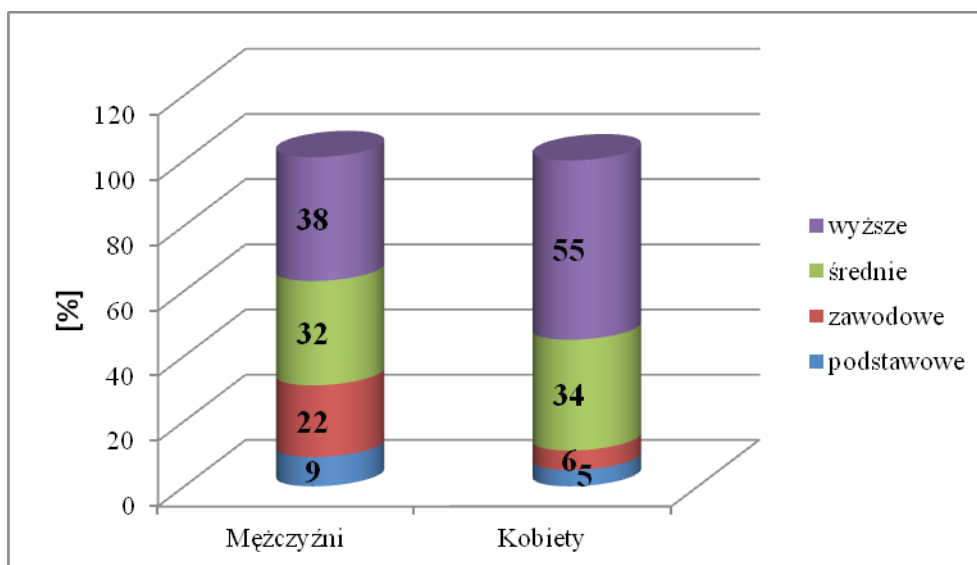
Ryc. 25. Struktura ankietowanych według wieku.

Źródło: Opracowanie własne.

Najliczniejsza grupa osób w wieku 41-50 lat w większości legitymuje się wykształceniem wyższym i zawodowym (31% i 30%), a w innych grupach wiekowych najwięcej osób posiada wykształcenie podstawowe i zawodowe (39% i 34%). Relatywnie lepiej wykształcone są kobiety (ryc. 26.). Ustalono statystyczną silną korelację ($p < 0,05$, $\chi^2=21,77$).

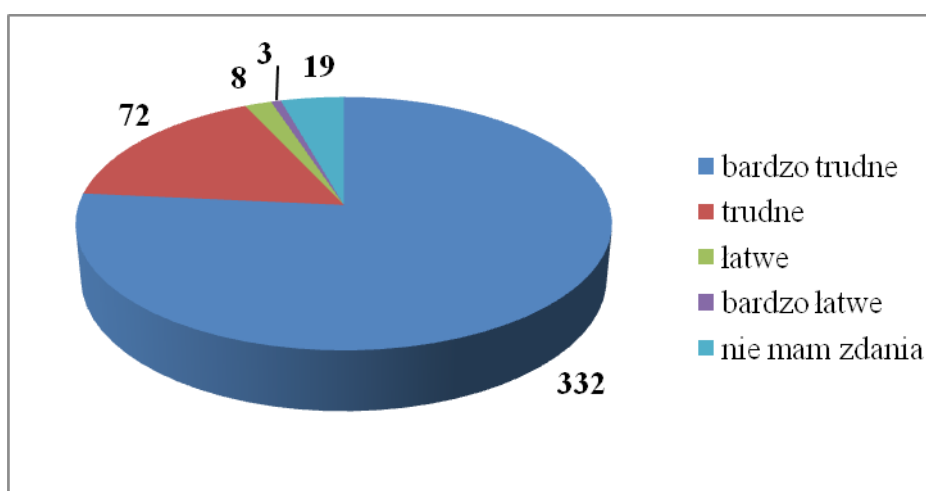
Ryc. 26. Struktura ankietowanych według płci i wykształcenia.

Źródło: Opracowanie własne.

W kategoriach aktywności zawodowej zwraca uwagę silna zależność między statusem niepracującego (bezrobotnego), a wykształceniem nie przekraczającym średniego: im niższy poziom wykształcenia tym więcej osób bezrobotnych. Dla stwierdzenia tej zależności wykorzystano test niezależności χ^2 . Po obliczeniu stwierdzono, że istnieje silna zależność ($p < 0,05$, $\chi^2 = 125,4$). Osoby o najwyższym poziomie wykształcenia to nauczyciele i pracownicy urzędu. Zaledwie 8% respondentów jest nieczynna zawodowo i najczęściej są to osoby w wieku 21-30 lat ($p < 0,05$, $\chi^2 = 7,9$). W większości (blisko 80%) respondenci uważają, iż znalezienie nowej pracy w mieście Pabianic jest „bardzo trudne” (ryc. 27.).

Ryc. 27. Szanse na znalezienie nowej pracy [N].

Źródło: Opracowanie własne.

Zdecydowana większość uczestników badania to osoby w związkach małżeńskich – 64%. Blisko 24% stanowią kobiety niezamężne i kawalerowie. Ponad 12% mają grupy osób rozwiedzionych oraz wdów i wdowców (tab. 6.). Blisko 74% respondentów posiada dzieci, połowa z nich w liczbie nie przekraczającej 1 dziecko.

Tab. 7. Stan cywilny uczestników badania [N].

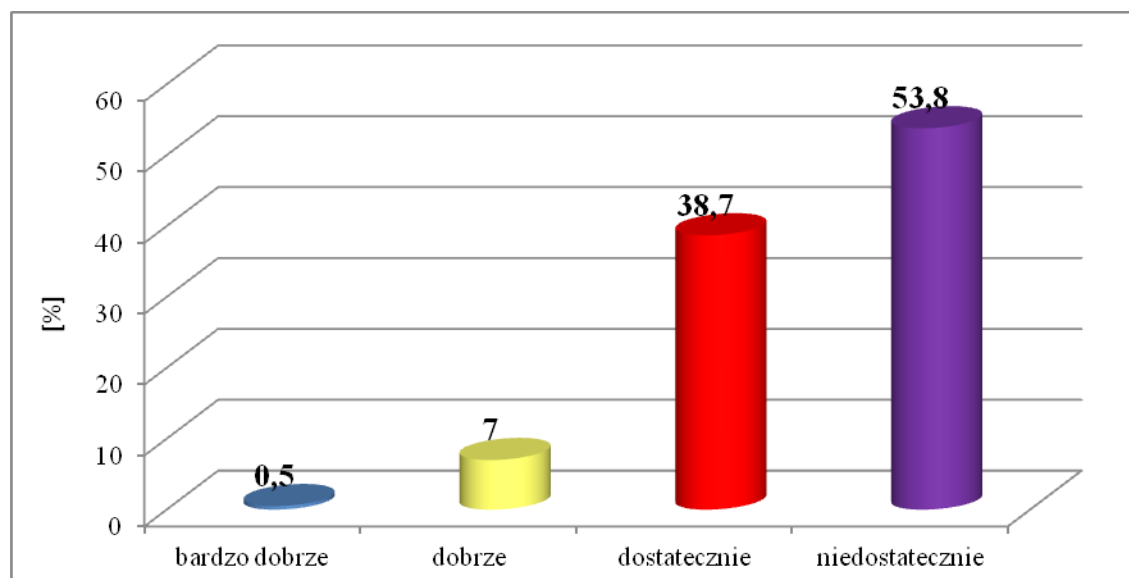
Stan cywilny	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Panna/Kawaler	92	64	28
Zamężna/Żonaty	217	175	42
Rozwiedziona/Rozwiedziony	34	26	8
Wdowa/Wdowiec	12	11	1
Razem	355	276	79

Źródło: Opracowanie własne.

Trzy czwarte uczestników badania uważa, że o największym wpływie na poziom i jakość życia decyduje stałe miejsce pracy. Nieco mniej osób jest zdania, że decydujące znaczenie ma

wykształcenie i kwalifikacje zawodowe ($p < 0,05$, $\chi^2 = 11,9$). Taki rozkład odpowiedzi może stanowić pozytywną prognozę dla wdrażania działań samopomocowych np. zastosowanie formy samopomocy, opartej na bezpośrednim zaangażowaniu i aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznymi i zawodowym zwiększającym szansę na osiągnięcie długotrwałego, pozytywnego rezultatu. W opinii co dziesiątego uczestnika badania o warunkach życia mieszkańców decyduje ogólna sytuacja społeczno-gospodarcza. Taka sama grupa pytanych uważa, że decydującą rolę w tym zakresie mają władze samorządowe. Co piąty respondent uważa, że wpływ na jakość życia mają układy i znajomości. Taki rozkład odpowiedzi ma drugie miejsce pod względem częstości wskazań. Połowa ankietowanych ma negatywny stosunek do efektów działalności władz samorządowych, związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych (ryc. 28.).

Ryc. 28. Stopień zaangażowania władz miasta w rozwiązywanie problemów społecznych.

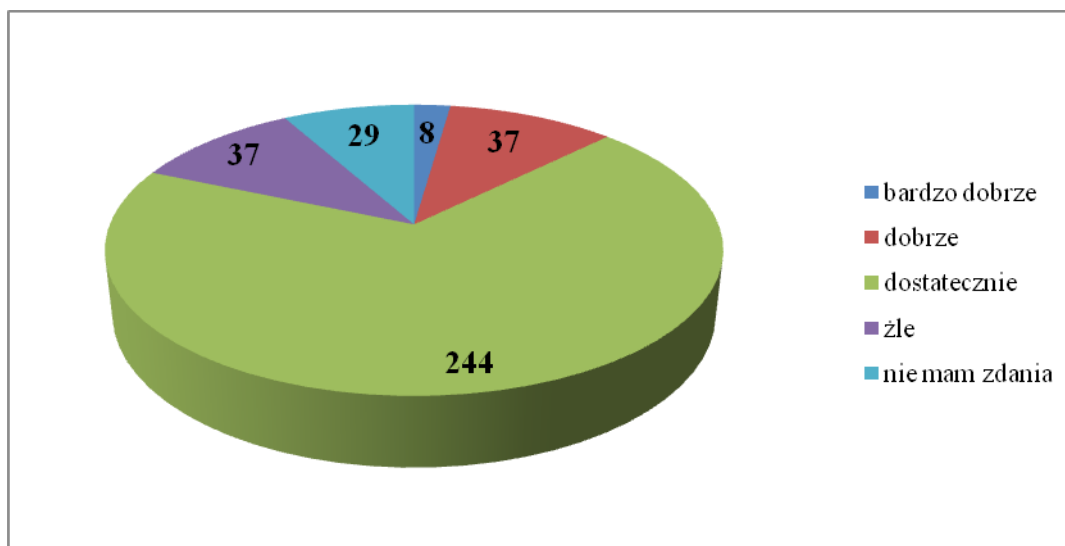

Źródło: Opracowanie własne.

Duża grupa pytań w kwestionariuszu dotyczyła identyfikacji ważnych problemów społecznych mieszkańców gminy oraz oceny poszczególnych dziedzin życia społecznego. Ponad 80% uczestników badania za najistotniejszy problem uważa bezrobocie. W dalszej kolejności pod względem częstości wskazań respondenci wymienili słaby dostęp do opieki medycznej i programów profilaktycznych. Spora grupa pytanych (35%) uważa za istotny problem zbyt słabo prowadzoną politykę proinwestycyjną, mającą na celu przyciągnięcie inwestorów zewnętrznych. W opinii co dziesiątego uczestnika istotne problemy społeczne związane są z występowaniem patologii społecznych takich jak: narkomania, alkoholizm, przemoc w rodzinie.

Poproszono respondentów o ocenę poziomu i dostępności do służby zdrowia, zarówno lekarzy pierwszego kontaktu jak i lekarzy specjalistów. Większość (69%) respondentów oceniło poziom opieki zdrowotnej jako średni (dostateczny). Co piąty ocenia ją dobrze i tyle samo pytanym źle. Zaledwie 3% uważa, że system ochrony zdrowia jest na bardzo wysokim poziomie (ryc. 29.).

Ryc. 29. Ocena ochrony zdrowia przez ankietowanych [N].

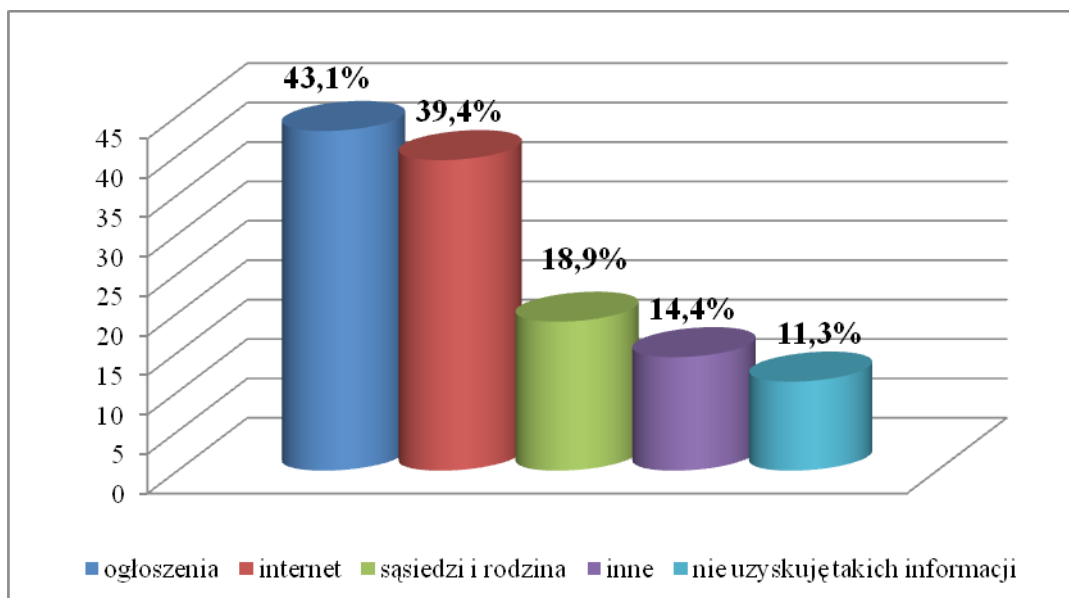
Źródło: Opracowanie własne.

Na pytanie o specjalność lekarską, do której dostęp jest najbardziej utrudniony, najczęściej padała odpowiedź: kardiolog, endokrynolog, laryngolog oraz okulista. Pytając respondentów, czy miasto Pabianice powinno realizować własne programy zdrowotne przeważnie padała odpowiedź „tak” (67%), niecałe 30% powstrzymało się od odpowiedzi. Za niepokojący fakt można uznać, iż większość mieszkańców nie posiada jakichkolwiek informacji na temat realizowanych dotychczas programach profilaktycznych. Świadczyć to może o zbyt małym nakładzie finansowym przeznaczanym na działania reklamowe. W związku z tym należałoby zwrócić większą uwagę na dostępność oraz rozpowszechnianie informacji o tego typu działaniach. Problem nadużywania alkoholu jest wymieniany jako jeden z najważniejszych problemów społecznych, ponad połowa (57%) ankietowanych określiła występowanie tego problemu w dużej grupie mieszkańców miasta Pabianic. Przeciwnie respondenci oceniają problem narkomanii, ich zdaniem (40%) sięga on niewielkiej grupy.

Dość pozytywnie została oceniona oferta kulturalna – ponad 79% pytanym ocenia ją dobrze lub bardzo dobrze. Ponad 10% respondentów ocenia tę dziedzinę jako średnią, natomiast źle poniżej 9%. Liczba imprez kulturalnych na terenie miasta w głównej mierze dla ankietowanych jest wystarczająca (40%). Zaledwie co do piątego respondenta dociera zbyt mało informacji

o organizowanych imprezach. A informacje te docierają najczęściej poprzez internet i ogłoszenia zlokalizowane na terenie gminy (ryc. 30.). Imprezy tego typu cieszą się wśród ankietowanych dużym zainteresowaniem i około 70% ankietowanych brało udział w tych wydarzeniach kilka razy do roku.

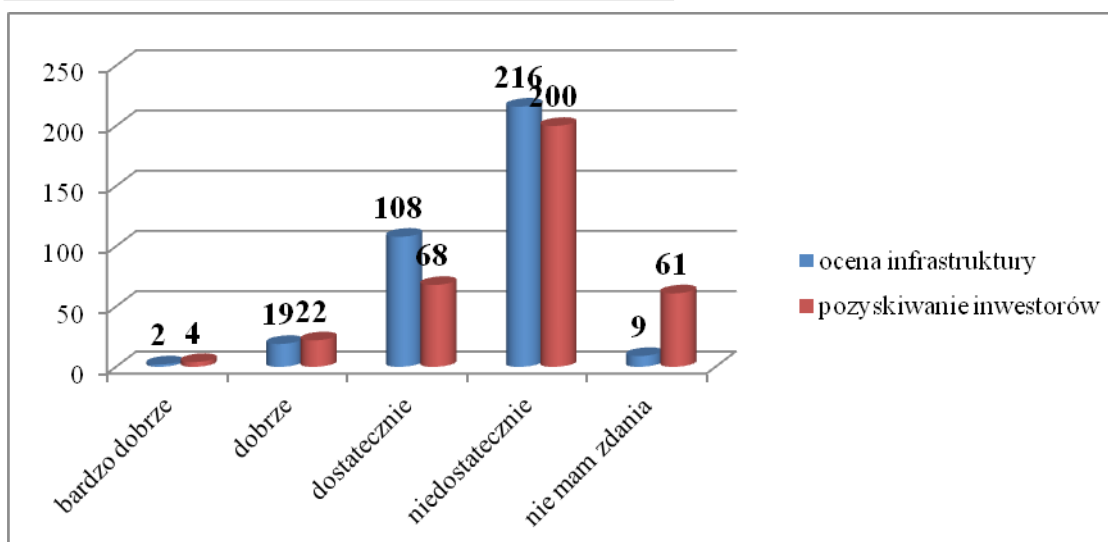
Ryc. 30. Sposoby zbierania informacji o organizowanych imprezach.

Źródło: Opracowanie własne.

Dobrze rozwinięta i nowoczesna infrastruktura jest niezbędnym warunkiem dla długofalowego wzrostu gospodarczego i zrównoważonego rozwoju regionalnego. Poprawia ona bowiem efektywność prowadzenia działalności gospodarczej, jak również zwiększa skłonność przedsiębiorców do inwestowania – przyczynia się tym samym do wzrostu konkurencyjności regionu i do powstawania nowych miejsc pracy. Jak wynika z kwestionariuszy, większość (61%) ankietowanych ocenia stan infrastruktury w mieście „niedostatecznie”, zaś zaledwie 1% bardzo dobrze. Również negatywnie zostały ocenione działania mające służyć skutecznemu zachęcaniu nowych przedsiębiorców do inwestowania w mieście. Ponad połowa (56%) badanych działania te ocenia „niedostatecznie”, a tylko jedna czwarta „dostatecznie” (ryc. 31.).

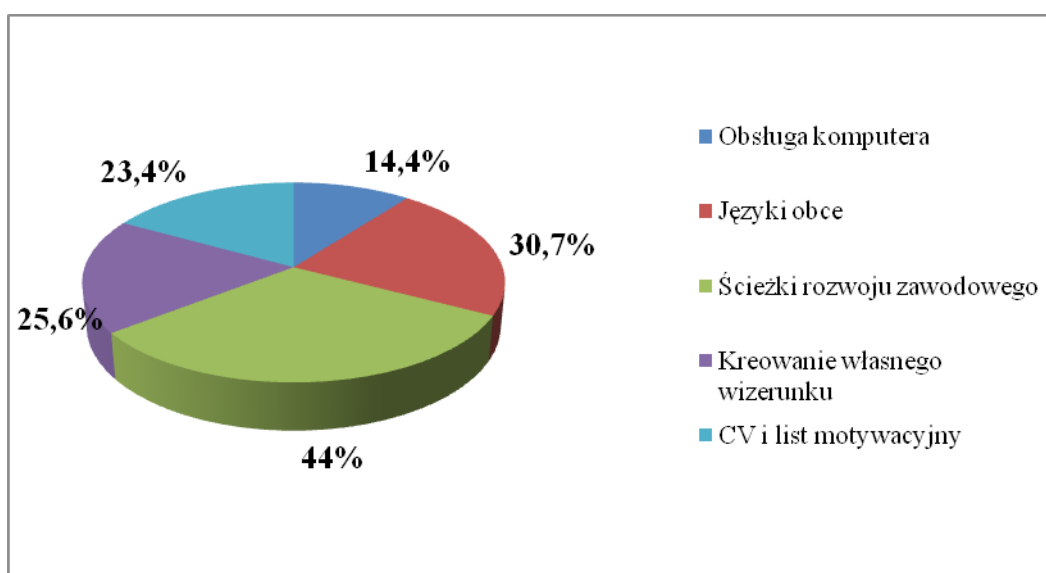
Ryc. 31. Ocena infrastruktury i pozyskiwania nowych inwestorów [N].

Źródło: Opracowanie własne.

Dobre opinie uczestnicy badania mają o systemie oświaty, 47% ocenia go dobrze, a 23% dostatecznie. Na uwagę zasługuje fakt, iż występuje zależność pomiędzy wykształceniem a opinią na temat oświaty. Im wyższe wykształcenie tym lepsza opinia ($p < 0,05$, $\chi^2 = 23,2$). Większość ankietowanych uważa, iż w mieście brakuje zajęć dotyczących drogi ścieżki zawodowej, które to decydują o trafności wyboru przyszłej pracy. Jako ważne brakujące zajęcia uznali także nauczanie języków obcych i kreowanie własnego wizerunku (ryc. 32.).

Ryc. 32. Zajęcia w szkołach jakich jest brak lub liczba jest niewystarczająca.

Źródło: Opracowanie własne.

Bezpieczeństwo w mieście oceniane jest przez większość (61%) ankietowanych „dostatecznie”. Nieco gorzej oceniana jest czystość - zaledwie 40% respondentów uważa stan ten

za „dostateczny”, natomiast aż 45% za „niedostateczny”. Wielu mieszkańców miało uwagi co do braku, bądź zbyt małej ilości patroli, zarówno Straży Miejskiej, jak i Policji na osiedlach mieszkaniowych w porach nocnych. Ponadto zwrócono uwagę na brak w mieście koszy na „psie odchody”.

VII. CELE STRATEGII

1. MISJA STRATEGII

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Pabianic na lata 2014-2020 realizuje misję wspólnego działania osób, instytucji i organizacji w celu zaspokojenia potrzeb wszystkich mieszkańców Miasta Pabianic oraz skutecznego przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu z wykorzystaniem potencjału kapitału ludzkiego.

2. CEL GENERALNY

Celem generalnym Strategii jest zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia społecznego, umożliwiającego zrównoważony rozwój wszystkim mieszkańcom Miasta Pabianic oraz zapobieganie wykluczeniu i marginalizacji osób oraz grup społecznych.

3. CELE STRATEGICZNE

1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie osób i rodzin.
2. Wspieranie podstawowych funkcji rodziny.
3. Przeciwdziałanie i ograniczanie dysfunkcji społecznych spowodowanych uzależnieniami i przemocą.
4. Ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej z tytułu długotrwałego bezrobocia.
5. Budowanie społeczeństwa obywatelskiego.

CEL STRATEGICZNY 1
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie osób i rodzin.

CELE OPERACYJNE				
1. Wyrabianie samodzielności i odpowiedzialności u klientów pomocy społecznej poprzez stymulację ich aktywności własnej.				
ZADANIA		REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIK EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
1.1.1.	Działania zmierzające do podniesienia świadomości i odpowiedzialności klientów pomocy społecznej za podejmowane decyzje.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób, którym udzielono wsparcia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie świadomości osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. • Zmniejszenie liczby osób korzystających z pomocy społecznej.
1.1.2.	Zwiększanie szans na podjęcie zatrudnienia poprzez kontrakt socjalny.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS • organizacje pozarządowe • PUP 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób które podpisały kontrakt socjalny. • Liczba zrealizowanych pozytywnie kontraktów socjalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja osób bezrobotnych. • Poprawa funkcjonowania rodzin. • Poprawa kondycji psychicznej osób pozostających bez zatrudnienia.
1.1.3.	Promowanie aktywnych postaw w rozwiązywaniu egzystencjonalnych problemów życia rodzinnego.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS • środki masowego przekazu 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba audycji telewizyjnych i radiowych. • Liczba konferencji dla mieszkańców i realizatorów. • Liczba artykułów prasowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Udostępnianie szerokim rzeszom odbiorców informacji dotyczących ważnych, z punktu widzenia interesu społecznego, zadań instytucji.
2. Intensyfikacja działań zmierzających do umożliwienia jednostkom, bądź rodzinom osiągnięcia niezależności w zakresie zaspokajania swoich potrzeb.				
ZADANIA		REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIK EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
1.2.1.	Rozwój form poradnictwa specjalistycznego w zakresie realizowania zadań pomocy	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS • organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób, którym udzielono wsparcia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poszerzenie wiedzy mieszkańców w zakresie możliwości zabezpieczania swoich potrzeb.

	społecznej.			
1.2.2.	Usprawnienie zintegrowanego systemu szybkiej komunikacji pomiędzy instytucjami pomocowymi.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG, WSL, WEKIS, WSO, USC) • instytucje pomocowe • organizacje pozarządowe • Sąd Rejonowy w Pabianicach • Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach • Prokuratura Rejonowa w Pabianicach 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba spotkań przedstawicieli poszczególnych instytucji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawna pomoc dla klienta.
3. Przeciwdziałanie mechanizmom powstawania niepożądanych zjawisk społecznych tj. wykluczenie społeczne, izolacja, marginalizacja grup i jednostek.				
ZADANIA		RALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIK EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
1.3.1.	Funkcjonowanie noclegowni lub schroniska dla osób bezdomnych.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG) • SM • Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach • organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z noclegowni, lub schroniska. • Liczba programów wychodzenia z bezdomności. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym. • Zmniejszenie liczby zgonów z powodu chłodu. • Zmniejszenie liczby osób bezdomnych. • Zmniejszenie liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
1.3.2.	Tworzenie klimatu społecznej przychylności w najbliższym otoczeniu osób dotkniętych schorzeniami psychicznymi.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS • ŚDS • organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba spotkań przedstawicieli instytucji. • Liczba inicjowanych kampanii medialnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Akceptowanie osób niepełnosprawnych przez osoby zdrowe. • Zapobieganie izolacji i marginalizacji osób niepełnosprawnych.
1.3.3.	Wydzielenie mieszkań chronionych dla osób niezdolnych do pracy z tytułu wieku, osób niepełnosprawnych i osób	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski w Pabianicach (Prezydent Miasta Pabianic, WSL) 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wydzielonych mieszkań. • Liczba osób korzystających z mieszkań. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja osób z zaburzeniami psychicznymi. • Poprawa stanu psychofizycznego

	z zaburzeniami psychicznymi.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS • organizacje pozarządowe 		osób niezdolnych do pracy z tytułu wieku, osób niepełnosprawnych i osób z zaburzeniami psychicznymi.
1.3.4.	Utworzenie Domu Dziennego Pobytu dla osób starszych.	<ul style="list-style-type: none"> • organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja osób starszych i samotnych. • Wielopłaszczyznowe wsparcie socjalne osób starszych.
4. Aktywizacja społeczna i zawodowa niepełnosprawnych podopiecznych pomocy społecznej.				
ZADANIA		RALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIK EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
1.4.1.	Nacisk na rehabilitację osób niepełnosprawnych w osiąganiu przez nich samodzielności.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS (DOA, WTZ) • ŚDS • PCPR • PUP • Zakłady Pracy Chronionej • PCM Sp. z o.o. (PCP) 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób, które osiągnęły samodzielność i zaktywizowały się zawodowo. • Ocena kompleksowa sprawności i postępów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Usamodzielnienie pod kątem radzenia sobie w podstawowych czynnościach życiowych. • Aktywizacja zawodowa w zakładach pracy chronionej. • Poprawa sytuacji socjalno-bytowej. • Integracja ze środowiskiem. • Zapobieganie marginalizacji. • Likwidacja barier. • Wzrost sprawności umysłowej i fizycznej. • Utrzymanie dotychczasowych i nauka nowych umiejętności.
1.4.2.	Poprawa warunków lokalowych Warsztatów Terapii Zajęciowej.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski w Pabianicach • MCPS • PCPR 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiana lokalu WTZ. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiana lokalu. • Podniesienie komfortu podopiecznych. • Zwiększenie ilości miejsc. • Poszerzenie oferty.

1.4.3.	Organizowanie wystaw, kiermaszów oraz prezentowanie działalności przez ośrodki wsparcia podczas różnych imprez na terenie miasta i województwa.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS (DOA,WTZ) • ŚDS • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG) • MOK • PSM • organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zorganizowanych wystaw, kiermaszów itp. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja społeczna i zawodowa podopiecznych ośrodków wsparcia.
5. Minimalizowanie przyczyn społecznego niezadowolenia, negatywnych ocen pracy instytucjonalnych form pomocy społecznej.				
ZADANIA		RALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIK EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
1.5.1.	Usprawnienie procedur obsługi klienta poprzez wdrożenie elektronicznej wymiany danych z innymi urzędami, regulującej zasady i zakres udostępniania danych o wspólnych klientach (e-platforma).	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS • PUP 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba spraw załatwionych przez e-platformę. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie uciążliwości załatwiania spraw poprzez klientów. • Współpraca elektroniczna urzędów. • Poprawa przepływu informacji.
1.5.2.	Pozyskiwanie środków poprzez uczestnictwo w projektach.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba beneficjentów. • Kwota pozyskanych środków z dotacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Podnoszenie kwalifikacji zawodowych klientów oraz kompetencji pracowników.
1.5.3.	Podnoszenie kompetencji i poprawianie wizerunku pracownika socjalnego poprzez uczestnictwo w szkoleniach i warsztatach.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS • RCPS 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających ze szkoleń. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poszerzenie oferty pomocowej dla klientów pomocy społecznej oraz podniesienie kwalifikacji pracowników socjalnych.
1.5.4.	Wzrost statusu społecznego pracownika socjalnego i asystenta rodziny.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG) 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba podjętych działań promocyjnych i edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie wiedzy mieszkańców Pabianic w zakresie pracy pracowników socjalnych i asystentów rodziny.

CEL STRATEGICZNY 2

Wspieranie podstawowych funkcji rodziny.

CELE OPERACYJNE				
1. Zwiększanie świadomości społeczeństwa Miasta Pabianic w zakresie istniejących form pomocy rodzinie oraz realizatorach wsparcia.				
ZADANIA		REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
2.1.1.	Umieszczanie informacji na temat istniejących form pomocy i ich realizatorów na stronie internetowej MCPS.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przygotowanych materiałów informacyjnych. • Liczba odsłon. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie wiedzy mieszkańców miasta w zakresie instytucji i form wsparcia udzielonego rodzinom. • Ułatwienie klientom dotarcia do właściwej formy pomocy.
2.1.2.	Prowadzenie działań informacyjnych skierowanych do pracowników placówek oświatowych i opieki nad dzieckiem.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS • Urząd Miejski w Pabianicach (WEKiS) • PODNiDM 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przygotowanych materiałów informacyjnych. • Liczba podjętych działań. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie wiedzy pracowników placówek oświatowych i opieki nad dzieckiem w zakresie udzielania wsparcia.
2.1.3.	Stworzenie systemu informacyjnego w zakresie form pomocy rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG, WEKiS) • PCPR • Kuratorska Służba Sądowa • placówki oświatowe i opieki nad dzieckiem 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba podjętych działań. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie wiedzy mieszkańców miasta w zakresie udzielanego wsparcia rodzinie.
2. Zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia rodziny.				
ZADANIA		REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
2.2.1.	Powołanie koordynatora zadań w zakresie wspierania rodziny.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS 	<ul style="list-style-type: none"> • Powołanie koordynatora. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zbudowanie zintegrowanego systemu wspierania rodziny.
2.2.2.	Opracowywanie programów wspierania rodziny dla Miasta Pabianic na kolejne lata.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG) 	<ul style="list-style-type: none"> • Uchwały Rady Miejskiej w Pabianicach. 	<ul style="list-style-type: none"> • Powstanie oferty pomocowej odpowiadającej potrzebom rodzin z terenu Pabianic.

2.2.3.	Współpraca z kluczowymi realizatorami i partnerami programu wspierania rodziny.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG) • PCPR • organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba podjętych działań. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zbudowanie zintegrowanego systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej.
3. Wspieranie kadr zajmujących się świadczeniem pomocy rodzinom.				
ZADANIA		REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
2.3.1	Podnoszenie kwalifikacji kadr.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS • organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób, które podniosły kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost kompetencji osób profesjonalnie zajmujących się pomaganiem rodzinom.
2.3.2.	Organizowanie szkoleń konferencji, warsztatów, seminariów tematycznych dla osób zawodowo zajmujących się wspieraniem rodzin.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS • organizacje pozarządowe • PCPR 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zrealizowanych szkoleń, konferencji, warsztatów. • Liczba uczestników. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost liczby specjalistów przygotowanych do pracy z rodziną.
4. Zapewnienie profesjonalnych form wsparcia dla rodzin.				
ZADANIA		REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
2.4.1.	Praca z rodziną wykonywana przez asystentów rodziny.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin objętych pomocą. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej. • Powrót dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.
2.4.2.	Stymulowanie działalności rodzin wspierających.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS • PCPR 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin wspierających. • Liczba rodzin objętych pomocą. 	<ul style="list-style-type: none"> • Powstanie optymalnej liczby rodzin wspierających.
2.4.3.	Objęcie dzieci opieką i wychowaniem w placówkach wsparcia dziennego.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG) • organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba placówek wsparcia dziennego. • Liczba dzieci korzystających. • Liczba rodzin objętych pomocą 	<ul style="list-style-type: none"> • Objęcie pomocą optymalnej liczby osób.

2.4.4.	Organizowanie szkoleń dla rodzin objętych wsparciem w celu poszerzenia kompetencji wychowawczych.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS • PCPR 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przeprowadzonych szkoleń. • Liczba przeszkolonych rodziców. 	<ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie poziomu kompetencji wychowawczych rodziców.
2.4.5.	Inicjowanie grup wsparcia dla rodzin.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób biorących udział w spotkaniach. • Liczba utworzonych grup wsparcia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Objęcie pomocą optymalnej liczby rodzin.
2.4.6.	Poradnictwo specjalistyczne.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS • Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Pabianicach • PCPR 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z tej formy wsparcia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie rodzin przez specjalistów
2.4.7.	Zabezpieczenie pomocy dla rodzin w ramach interwencji kryzysowej.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przeprowadzonych interwencji. • Liczba osób objętych pomocą. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie maksymalnego wsparcia w sytuacjach kryzysowych.

5. Współfinansowanie pieczy zastępczej.

ZADANIA		REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
2.5.1.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG) • PCPR 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba dzieci objętych współfinansowaniem. • Wysokość poniesionych kosztów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja zobowiązań gminy wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2.5.2.	Współfinansowanie pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG) • PCPR 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba dzieci objętych współfinansowaniem. • Wysokość poniesionych kosztów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja zobowiązań gminy wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

CEL STRATEGICZNY 3

Przeciwdziałanie i ograniczanie dysfunkcji społecznych spowodowanych uzależnieniami i przemocą.

CELE OPERACYJNE				
1. Rozbudowanie zintegrowanego systemu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.				
ZADANIA		REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
3.1.1.	Poprawa przepływu informacji oraz współpracy między instytucjami i organizacjami poprzez wzajemną edukację służb.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS • Urząd Miejski w Pabianicach (SM, WSSiG, WEKiS) • PCM Sp. z o.o. • ŚDS • MKRPA • organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przeprowadzonych warsztatów, spotkań, szkoleń. • Liczba przeszkolonych osób. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa skuteczności działań realizatorów i partnerów.
3.1.2.	Rozszerzenie pracy interdyscyplinarnej na obszary problemów alkoholowych, narkotykowych oraz problemów wychowawczych.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS (OPiIS) • ZI • ŚDS • MKRPA • Urząd Miejski w Pabianicach (SM, WSSiG, WEKiS) • PCM Sp. z o.o. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba powołanych grup roboczych. • Liczba rodzin wobec których powołano grupy robocze. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa skuteczności działań realizatorów.
3.1.3.	Realizacja wsparcia w ramach ofert pabianickich placówek pomocowych.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS (OPiIS) • ZI • ŚDS • MKRPA • Urząd Miejski w Pabianicach (SM) • PCM Sp. z o.o. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób, które skorzystały z pomocy. • Liczba przeprowadzonych działań. 	<ul style="list-style-type: none"> • Objęcie jak najszerszym wsparciem mieszkańców Pabianic.
3.1.4.	Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG) 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspieranych organizacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poszerzenie oferty profilaktycznej na terenie miasta.

	profilaktyki.	<ul style="list-style-type: none"> • organizacje pozarządowe 		
3.1.5.	Podniesienie umiejętności i kwalifikacji służb pomocowych w zakresie nowych, standaryzowanych metod pracy ukierunkowanych na zapobieganie wykluczeniu społecznemu oraz przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG, WEKiS, SM) • MCPS (OPiIS) • ZI • ŚDS • MKRPA • PCM Sp. z o.o. • placówki oświatowe i opieki nad dziećmi 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba instytucji objętych szkoleniami, warsztatami. • Liczba osób, które skorzystały z pomocy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost kompetencji osób zajmujących się zapobieganiem wykluczeniu społecznemu oraz przemocy w rodzinie.
2. Rozbudowanie infrastruktury w zakresie profilaktyki i ochrony zdrowia.				
ZADANIA		REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
3.2.1.	Stworzenie i funkcjonowanie miejsca tymczasowego pobytu dla ofiar przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG) • MCPS • organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z oferty. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zabezpieczenie tymczasowego pobytu dla ofiar przemocy.
3.2.2.	Prowadzenie placówki wsparcia dziennego z programem socjoterapeutycznym dla dzieci.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS (OPiIS) • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG) 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba dzieci korzystających z oferty. 	<ul style="list-style-type: none"> • Objęcie wsparciem dzieci i rodzin z terenu miasta Pabianic.
3.2.3.	Stworzenie i funkcjonowanie punktu opieki nad osobami nietrzeźwymi.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG) • PCM Sp. z o.o. • SM • Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach • organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z punktu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zabezpieczenie pobytu osób nietrzeźwych.
3. Podniesienie świadomości społecznej i edukacja publiczna.				
ZADANIA		REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
3.3.1.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie zdrowego stylu życia oraz	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS (OPiIS) 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba spotkań edukacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie świadomości dzieci

	problemu przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski w Pabianicach (WEKiS, WSSiG, SM) • placówki oświatowe • Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uczestników spotkań. 	i młodzieży.
3.3.2.	Wczesna profilaktyka uzależnień (dzieci i młodzieży).	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS (OPiIS) • Urząd Miejski w Pabianicach (WEKiS, WSSiG, SM) • Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przeprowadzonych spotkań. • Liczba uczestników spotkań. 	<ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie świadomości dzieci i młodzieży. • Zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży sięgających po alkohol/używkę.
3.3.3.	Edukacja publiczna dotycząca zagadnień związanych z zapobieganiem wykluczeniu społecznemu oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS (OPiIS) • ZI • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG, SM) • ŚDS • MKRPA • PCM Sp. z o.o. • lokalne media 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przeprowadzonych spotkań, kampanii społecznych, opublikowanych artykułów itp. 	<ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie świadomości społecznej.
3.3.4.	Publikacja informatora zawierającego ofertę pomocową dostępną na terenie miasta.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS • Urząd Miejski w Pabianicach • ŚDS • MKRPA • PCM Sp. z o.o. • ZI 	<ul style="list-style-type: none"> • Nakład publikacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poszerzenie wiedzy na temat dostępnych form pomocy.
3.3.5.	Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym poprzez promocję ofert ośrodków wsparcia.	<ul style="list-style-type: none"> • PCM Sp. z o.o. (PCP) • MCPS • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG) • ŚDS • lokalne media 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba spotkań promujących. • Liczba i rodzaj rozprawdzonych materiałów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie świadomości społecznej.
3.3.6.	Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz	<ul style="list-style-type: none"> • ŚDS • MCPS • PCM Sp. z o.o. (PCP) 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z oferty placówek wsparcia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa dostępności do opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy.

	innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.	<ul style="list-style-type: none"> • organizacje pozarządowe 		
3.3.7.	Spotkania integracyjne dla osób z zaburzeniami psychicznymi, mające na celu skoordynowanie działań społecznych, psychologicznych, wychowawczych, terapeutycznych ułatwiających uczestnikom samodzielną egzystencję.	<ul style="list-style-type: none"> • ŚDS • PCM Sp. z o.o. (PCP) • MCPS • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG) • organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z oferty placówki wsparcia. • Liczba spotkań integracyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Łamanie barier. • Przeciwdziałanie dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi. • Kształtowanie zachowań i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.
4. Przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się zjawiska używania substancji psychoaktywnych oraz związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych.				
ZADANIA		REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
3.4.1.	Redukowanie problemów społecznych i zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS • PCM Sp. z o.o. • Urząd Miejski w Pabianicach (SM) • MKRPA • Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba i rodzaj ofert oraz podjętych działań. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenie problemów społecznych i zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych.
3.4.2.	Zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego dla osób używających substancji psychoaktywnych i ich rodzin.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS (OPiIS) • PCM Sp. z o.o. (PCP) 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba konsultacji udzielonych w ramach punktów konsultacyjnych. • Liczba osób korzystających z PCP. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa dostępności poradnictwa specjalistycznego dla osób używających substancji psychoaktywnych i ich rodzin.
3.4.3.	Ograniczenie dostępności substancji psychoaktywnych.	<ul style="list-style-type: none"> • MKRPA • Urząd Miejski w Pabianicach (SM) • Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba podjętych interwencji. • Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych. • Liczba działań podjętych w związku uaktualnianiem 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie dostępności substancji psychoaktywnych.

			mapy miejsc zagrożonych łamaniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz alkoholizmowi.	
3.4.4.	Wdrażanie programów streetworkerskich na wszystkich poziomach profilaktyki.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG) • MCPS (OPiIS) • organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wdrożonych programów. • Liczba organizacji realizujących programy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie liczby odbiorców na wszystkich poziomach profilaktyki.
3.4.5.	Kontynuowanie oraz poszerzenie oferty terapeutycznej dla osób używających substancji psychoaktywnych, osób uzależnionych oraz ich rodzin.	<ul style="list-style-type: none"> • PCM Sp. z o.o. (PCP) • MCPS (OPiIS) 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba realizowanych ofert terapeutycznych. • Liczba klientów korzystających z pomocy terapeutycznej. • Liczba członków rodzin korzystających ze wsparcia terapeutycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie dostępności oferty terapeutycznej dla osób używających substancje psychoaktywne, uzależnionych od nich oraz ich rodzin.
3.4.6.	Systematyczne wdrażanie standaryzowanych programów w zakresie profilaktyki selektywnej i wskazującej oraz wspieranie ich rozwoju.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG, WEKiS) • MCPS (OPiIS) • PCM Sp. z o.o. (PCP) 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba wdrożonych programów. • Liczba instytucji realizujących programy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Standaryzacja programów w zakresie profilaktyki selektywnej i wskazującej oraz wspieranie ich rozwoju.
3.4.7.	Tworzenie i ewaluacja miejskich programów przeciwdziałania narkomanii oraz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG) • MCPS (OPiIS) 	<ul style="list-style-type: none"> • Uchwały Rady Miejskiej w Pabianicach. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oferta pomocowa adekwatna do potrzeb mieszkańców oraz do diagnozy problemów społecznych.
3.4.8.	Wdrażanie programów substytucyjnych oraz wymiany igieł i strzykawek dla osób z problemem narkotykowym.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG) • MCPS (OPiIS) • PCM Sp. z o.o. (PCP) 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z oferty. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób przenoszonych przez krew.

5. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których występuje to zjawisko.				
ZADANIA		REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
3.5.1.	Opracowywanie programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla Miasta Pabianic.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski w Pabianicach (WSSiG) • MCPS • ZI 	<ul style="list-style-type: none"> • Uchwała Rady Miejskiej w Pabianicach. 	<ul style="list-style-type: none"> • Powstanie oferty pomocowej odpowiadającej potrzebom rodzin z terenu Pabianic.
3.5.2.	Wsparcie psychologiczne, instrumentalne, prawne, socjalne i interwencyjne skierowane do ofiar przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> • MCPS (OPiIS, WPŚ) • ZI • MKRPA • Urząd Miejski w Pabianicach (WEKiS, WSSiG) • Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach • Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uruchomionych procedur „Niebieska Karta. • Liczba kart C. • Liczba osób objętych pomocą. • Liczba grup roboczych. • Liczba zarejestrowanych osób w punkcie konsultacyjnym. • Liczba konsultacji w punkcie konsultacyjnym. • Liczba osób w punkcie konsultacyjnym objętych programem ochrony ofiar przemocy domowej oraz programem ochrony dzieci przed przemocą. 	<ul style="list-style-type: none"> • Objęcie pomocą i specjalistycznym wsparciem optymalnej liczby rodzin. • Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie. • Zmniejszenie negatywnych następstw przemocy u ofiar i świadków.
3.5.3	Interwencje zmierzające do przerwania stosowania przemocy przez sprawcę.	<ul style="list-style-type: none"> • MKRPA • MCPS (OPiIS, WPŚ) • ZI • Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach • Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej • Urząd Miejski w Pabianicach 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba uruchomionych procedur „Niebieska Karta”. • Liczba kart D. • Liczba podjętych działań. • Liczba grup roboczych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zatrzymanie przemocy w rodzinie.

		(WEKiS) • PCPR		
--	--	-------------------	--	--

CEL STRATEGICZNY 4

Ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej z tytułu długotrwałego bezrobocia.

CELE OPERACYJNE				
1. Wzrost aktywności społeczno-zawodowej mieszkańców miasta ze szczególnym uwzględnieniem osób z grup wykluczonych społecznie lub zagrożonych marginalizacją.				
ZADANIA		REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
4.1.1.	Realizacja prac społecznie użytecznych.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski w Pabianicach • MCPS (KIS) • PUP • organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zawartych porozumień. • Liczba osób, które uczestniczyły w pracach społecznie użytecznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie uzależnienia od świadczeń z pomocy społecznej. • Wzrost motywacji do podejmowania aktywności zawodowej.
4.1.2.	Realizacja robót publicznych.	<ul style="list-style-type: none"> • PUP • Urząd Miejski w Pabianicach • miejskie jednostki organizacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób, które podjęły pracę w ramach robót publicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost samodzielności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. • Wzrost liczby miejsc pracy dostępnych dla bezrobotnych. • Poprawa sytuacji materialnej osób uczestniczących w programach oraz ich rodzin.
4.1.3.	Promowanie ekonomii społecznej i upowszechnianie wiedzy o źródłach finansowania jej podmiotów.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski w Pabianicach • PUP • Starostwo Powiatowe w Pabianicach • organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba spotkań, szkoleń, konferencji z udziałem organizacji pozarządowych, stowarzyszeń itp. • Liczba uczestników ww. spotkań, szkoleń, konferencji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost wiedzy na temat znaczenia działalności podmiotów ekonomii społecznej. • Większe wykorzystanie zasobów organizacji pozarządowych itp. w realizacji zadań pomocy społecznej i instytucji rynku pracy. • Zachęcenie do tworzenia miejsc zatrudnienia socjalnego i spółdzielni socjalnych.

2. Poprawa dostępu do lokalnego rynku pracy osób szczególnie zagrożonych bezrobociem.				
ZADANIA		REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
4.2.1.	Promowanie wśród lokalnych przedsiębiorców subsydiowanego zatrudnienia i tworzenia stanowisk pracy dla grup wiekowych będących w trudnej sytuacji na rynku pracy.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski w Pabianicach • PUP 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba podmiotów (osób), którym udzielono informacji. • Liczba miejsc pracy utworzona przez lokalnych przedsiębiorców. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost liczby miejsc pracy. • Wzrost kompetencji i doświadczenia zawodowego bezrobotnych.
4.2.2.	Promocja samozatrudnienia i przedsiębiorczości jako alternatywy pozwalającej wejście lub powrót na rynek pracy osób będących w trudnej sytuacji na rynku pracy.	<ul style="list-style-type: none"> • PUP • Urząd Miejski w Pabianicach • Młodzieżowe Centrum Kariery • MCPS (KIS) 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba udzielonych informacji. • Liczba podmiotów gospodarczych utworzonych w ramach udzielonego wsparcia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost świadomości w zakresie samozatrudnienia jako alternatywy pozwalającej na wejście na rynek pracy i wydłużenie aktywności zawodowej starszych grup wiekowych.
3. Realizacja aktywnej polityki na rzecz osób pozostających bez pracy.				
ZADANIA		REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY
4.3.1.	Opracowanie i realizacja projektów/programów służących aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych.	<ul style="list-style-type: none"> • PUP • MCPS (KIS) 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zrealizowanych projektów. • Liczba osób objętych pomocą (w poszczególnych sposobach realizacji). 	<ul style="list-style-type: none"> • Nabycie nowych umiejętności zawodowych. • Poprawa świadomości społecznej uczestników szkoleń.

CEL STRATEGICZNY 5
Budowanie społeczeństwa obywatelskiego.

CELE OPERACYJNE					
1. Kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym poprzez budowanie partnerstwa pomiędzy administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi.					
ZADANIA		REALIZATORZY I PARTNERZY	WSKAŹNIKI EWALUACJI	PRZEWIDYWANE EFEKTY	
5.1.1.	Zwiększenie aktywności społeczności lokalnej, służącej pełniejszemu zaspokajaniu potrzeb mieszkańców miasta poprzez: a) umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie i lokalną wspólnotę; b) zwiększenie wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityki społecznej w mieście.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski w Pabianicach • organizacje pozarządowe • lokalne media 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba spotkań dla organizacji pozarządowych. • Liczba odsłon strony internetowej UM poświęconej organizacjom pozarządowym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyższa świadomość społeczeństwa w zakresie roli organizacji pozarządowych. • Zwiększenie liczby osób zaangażowanych w działania organizacji pozarządowych. 	
5.1.2.	Współpraca miasta (finansowa i pozafinansowa) z organizacjami pozarządowymi w ramach realizacji „Programu współpracy Miasta Pabianic z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust.3 ustawy z dn. z dn. 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie” na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski w Pabianicach • organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Kwota pozyskanych środków zewnętrznych. • Liczba realizowanych działań. • Liczba podpisanych umów. • Liczba przeprowadzonych konkursów dotyczących powierzenia lub wspierania zadań publicznych. • Liczba beneficjentów (w tym niepełnosprawnych). 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie zaangażowania organizacji pozarządowej w realizacji zadań publicznych. 	
5.1.3.	Upowszechnianie idei wolontariatu.	<ul style="list-style-type: none"> • Lokalne Centrum Wolontariatu 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba podpisanych umów 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie liczby lokalnych 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski w Pabianicach • organizacje pozarządowe • lokalne media 	<p>ze stowarzyszeniami współpracującymi z Lokalnym Centrum Wolontariatu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba podpisanych porozumień stowarzyszeń z wolontariuszami. • Liczba przeprowadzonych szkoleń i ich uczestników. 	<p>organizacji, instytucji i placówek zajmujących się inicjowaniem i koordynowaniem działań wolontariuszy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie liczby wolontariuszy. • Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie roli wolontariatu.
5.1.4.	Powstanie inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnej.	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miejski w Pabianicach • Lokalne Centrum Wolontariatu • organizacje pozarządowe • lokalne media • Starostwo Powiatowe w Pabianicach 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba spotkań integrujących i konsultacyjnych. • Liczba udzielonych porad prawnych. • Liczba przeprowadzonych szkoleń. • Liczba publikacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lepsza koordynacja działań w sferze społecznej. • Rozwinięcie współpracy między organizacjami pozarządowymi. • Poprawa efektywności działań organizacji pozarządowej.

Legenda:

MCPS – Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach

OPiIS – Ośrodek Profilaktyki i Integracji Społecznej

WTZ – Warsztaty Terapii Zajęciowej

DOA – Dzienny Ośrodek Adaptacyjny

KIS – Klub Integracji Społecznej

WPS – Wydział Pomocy Środowiskowej

ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy w Pabianicach

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach

PUP – Powiatowy Urząd Pracy w Pabianicach

WSSiG – Wydział Spraw Społecznych i Gospodarczych

WSL – Wydział Spraw Lokalowych

WEKiS – Wydział Edukacji, Kultury i Sportu

WSO – Wydział Spraw Obywatelskich

USC – Urząd Stanu Cywilnego

SM – Straż Miejska w Pabianicach

ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

PCP – Pabianickie Centrum Psychiatryczne

PODNIDM – Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Doradztwa Metodycznego

RCPS – Regionalne Centrum Polityki Społecznej

organizacje pozarządowe – organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

instytucje pomocowe – MCPS, PCM Sp. z o.o., ŚDS, MKRPA, ZI, SM, Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach, PCPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, I-II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań wynikających ze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Pabianic na lata 2014-2020 będą środki finansowe z budżetu miasta, środki pozyskiwane z innych źródeł, jak również środki własne podmiotów uczestniczących w realizacji zadań strategii.

IX. KOORDYNATOR

Zgodnie z art. 110 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej koordynatorem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Pabianic na lata 2014-2020 jest Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach.

X. MONITORING I EWALUACJA

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest jednym z podstawowych narzędzi realizacji polityki społecznej na poziomie lokalnym, dlatego też niezwykle ważne jest, aby wdrażanie, ewaluacja i aktualizacja poddane były procesowi systematycznego monitoringu. Monitoring będzie polegał na gromadzeniu i opracowywaniu informacji i danych zebranych od wszystkich realizatorów oraz partnerów projektów. Punktem odniesienia będą wskaźniki określone w strategii odnoszące się do głównych założeń strategicznych. Proces ten będzie służył identyfikacji osiąganych wskaźników i rezultatów oraz porównanie ich zgodności z założeniami strategii.

Dane zebrane i opracowane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji strategii. Ogólnym celem ewaluacji jest podwyższanie stopnia adekwatności, efektywności i znaczenia rezultatów wynikających z realizacji strategii. Głównym zadaniem jest dążenie do stałego ulepszania skuteczności i efektywności interwencji, rozumiane nie tylko jako pozytywne efekty społeczne lub gospodarcze związane bezpośrednio z programem, lecz także jako zwiększenie przejrzystości i promowania działań podejmowanych przez władze publiczne. Ewaluacja będzie dokonywana w trakcie prac nad rocznym raportem z wdrażania strategii, który będzie corocznie w okresie programowania strategii przekazany Prezydentowi Miasta Pabianic i Radzie Miejskiej w Pabianicach do końca pierwszego kwartału każdego roku. Wnioski z ewaluacji i rekomendacje na przyszłość będą stanowić jeden z elementów aktualizacji strategii.

XI. PODSUMOWANIE

Posiadanie strategii rozwiązywania problemów społecznych nie powinno być tylko wypełnieniem wymogu formalnego. W głównej mierze dokument ten winien spełniać rolę „drogowskazu” w procesie realizacji lokalnej polityki społecznej. Strategia ta nie ogranicza się w swych zapisach tylko do zadań realizowanych bezpośrednio przez instytucje pomocy społecznej gminy, lecz określa misję, wyznacza cele i zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej i instytucji działających na polu polityki społecznej w gminie. Realizacja przedstawionych w niniejszym dokumencie celów i działań powinna w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować skutki kwestii społecznych na terenie gminy.

Strategia w zakresie polityki społecznej ma charakter wieloletni i wyznacza kierunki rozwoju działań pomocowych, ze szczególnym uwzględnieniem tych, które mają na celu wyjście osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z kręgu świadczeniobiorców pomocy społecznej. Wskazuje też nowe formy pomocy oraz różnorodne formy aktywności lokalnej konieczne dla budowania spójnego systemu wsparcia społecznego.

Problemy społeczne nie są cechą pojedynczych osób ale całych środowisk, rodzin, grup społecznych i takie postrzeganie zjawisk pozwala na strategiczne rozwiązania społeczne na poziomie lokalnym. Systemowe podejście daje szansę na rozwiązania strukturalne i skuteczne wyłącznie osób z systemu pomocy społecznej w wyniku ich reintegracji zawodowej i społecznej. Zmiany w funkcjonowaniu pomocy społecznej w kierunku rozwiązań systemowych stanowią szansę na to, że następne pokolenie nie stanie się podopiecznymi pomocy społecznej. Działania w ramach strategii pozwolą nie tylko na usuwanie przyczyn tkwiących często w sferze psychicznej i społecznej czy rozszerzenie form pomocy instytucjonalnej, ale na skuteczne rozwiązanie problemów poszczególnych grup docelowych.

Opracowana strategia to dokument bazowy przy konstruowaniu programów operacyjnych i projektów, określających sposób oraz metody realizacji zamierzonych przedsięwzięć. Poprzez realizację tego typu programów będzie można osiągnąć wyznaczone cele strategiczne i operacyjne.

Strategia i wynikające z niej programy mają charakter otwarty i elastyczny. Podlegają okresowym weryfikacjom i niezbędnym modyfikacjom. Działania te wynikają ze zmieniającej się rzeczywistości społeczno-ekonomicznej, pogłębiania diagnozy potrzeb oraz zmieniających się wymogów prawnych.

XII. SPIS TABEL I RYCIN

Spis tabel:

1.	Liczba mieszkańców Pabianic w latach 2001-2011.	12
2.	Struktura demograficzna mieszkańców Pabianic w latach 2006-2012.	13
3.	Ludność Pabianic w latach 2001-2011.	13
4.	Podmioty gospodarki narodowej w Pabianicach wg sekcji PKD 2007 w końcu 2012 r.	14
5.	Bezrobotni według wieku, wykształcenia i stażu pracy w 2012 r.	17
6.	Pomoc niefinansowa na przełomie lat 2006-2012 r.	33
7.	Stan cywilny uczestników badania.	51

Spis rycin:

1.	Liczba bezrobotnych mieszkańców Pabianic zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pabianicach w latach 2006-2012.	16
2.	Liczba interwencji dotyczących rodziny, zakłóceń porządku publicznego i osób nieletnich w latach 2006-2012.	18
3.	Liczba interwencji podejmowanych przez Straż Miejską w latach 2006-2012.	19
4.	Zasiłki przyznawane przez Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w lat 2006-2012.	21
5.	Liczba osób objętych pomocą w formie posiłków w latach 2006-2012.	21
6.	Liczba konsultacji udzielonych przez Punkt Konsultacyjny ds. Narkomani, HIV i AIDS w latach 2010-2012.	22
7.	Liczba uczestników KIS na przełomie lat 2009-2013.	25
8.	Liczba osób korzystających z programu „Prac Użytecznie Społecznych” na przełomie lat 2006-2013.	25
9.	Liczba podopiecznych DOA z podziałem na schorzenia.	28
10.	Liczba osób umieszczonych w Domu Pomocy Społecznej w latach 2006-2012.	29
11.	Koszty poniesione na umieszczenie osób w Domu Pomocy Społecznej w latach 2006-2012.	29
12.	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi w latach 2006-2012.	30
13.	Liczba osób przewlekle chorych z podziałem na Typ A i Typ B.	31
14.	Liczba tygodniowo wydanych posiłków na przełomie lat 2008-2013.	33
15.	Liczba dzieci korzystająca ze świetlicy w latach 2008-2012.	34
16.	Struktura liczby rodzin i dzieci w pieczy zastępczej w latach 2006-2012.	38
17.	Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych z podziałem na wiek w latach 2006-2012.	39
18.	Wydatki z budżetu miasta na dodatki mieszkaniowe w latach 2006-2012.	40
19.	Struktura ankietowanych dorosłych mieszkańców według płci.	43
20.	Struktura ankietowanych w grupie dzieci i młodzieży według szkół.	44
21.	Struktura ankietowanych w grupie dorosłej pod względem wykształcenia.	44
22.	Struktura problemów społecznych według ankietowanych pod względem ważności.	45
23.	Struktura odpowiedzi ankietowanych według typów stosowanej przemocy.	46
24.	Struktura ankietowanych według płci.	49
25.	Struktura ankietowanych według wieku.	50
26.	Struktura ankietowanych według płci i wykształcenia.	50

27.	Szanse na znalezienie nowej pracy.	51
28.	Stopień zaangażowania władz miasta w rozwiązywanie problemów społecznych.	52
29.	Ocena ochrony zdrowia przez ankietowanych.	53
30.	Sposoby zbierania informacji o organizowanych imprezach.	54
31.	Ocena infrastruktury i pozyskiwania nowych inwestorów.	55
32.	Zajęcia w szkołach jakich jest brak lub liczba jest niewystarczająca.	55